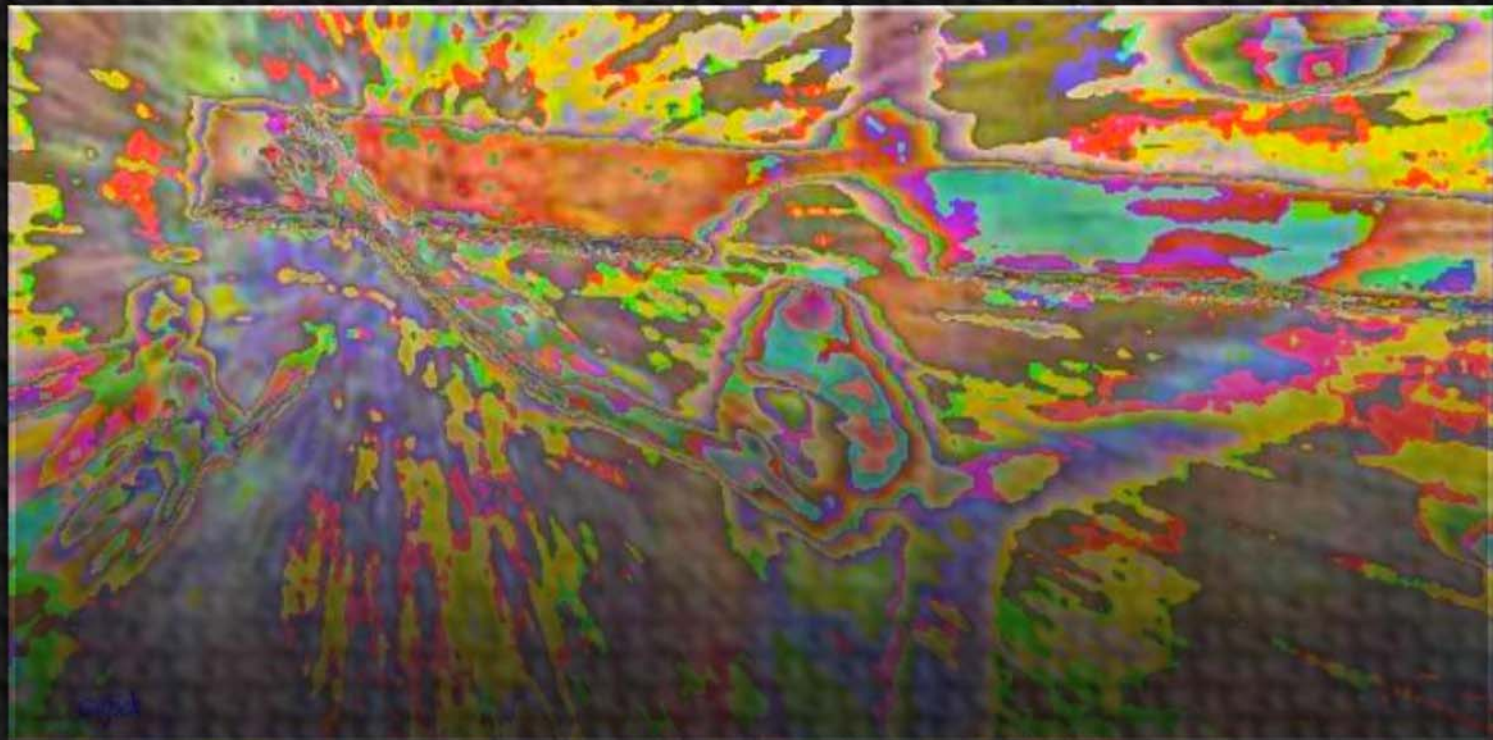

Vladimir Gajšek

POSVETITEV

Christian Fick

© Vladimir Gajšek, 1999

© Intelyway webmedia, 2010

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-1(0.034.2)

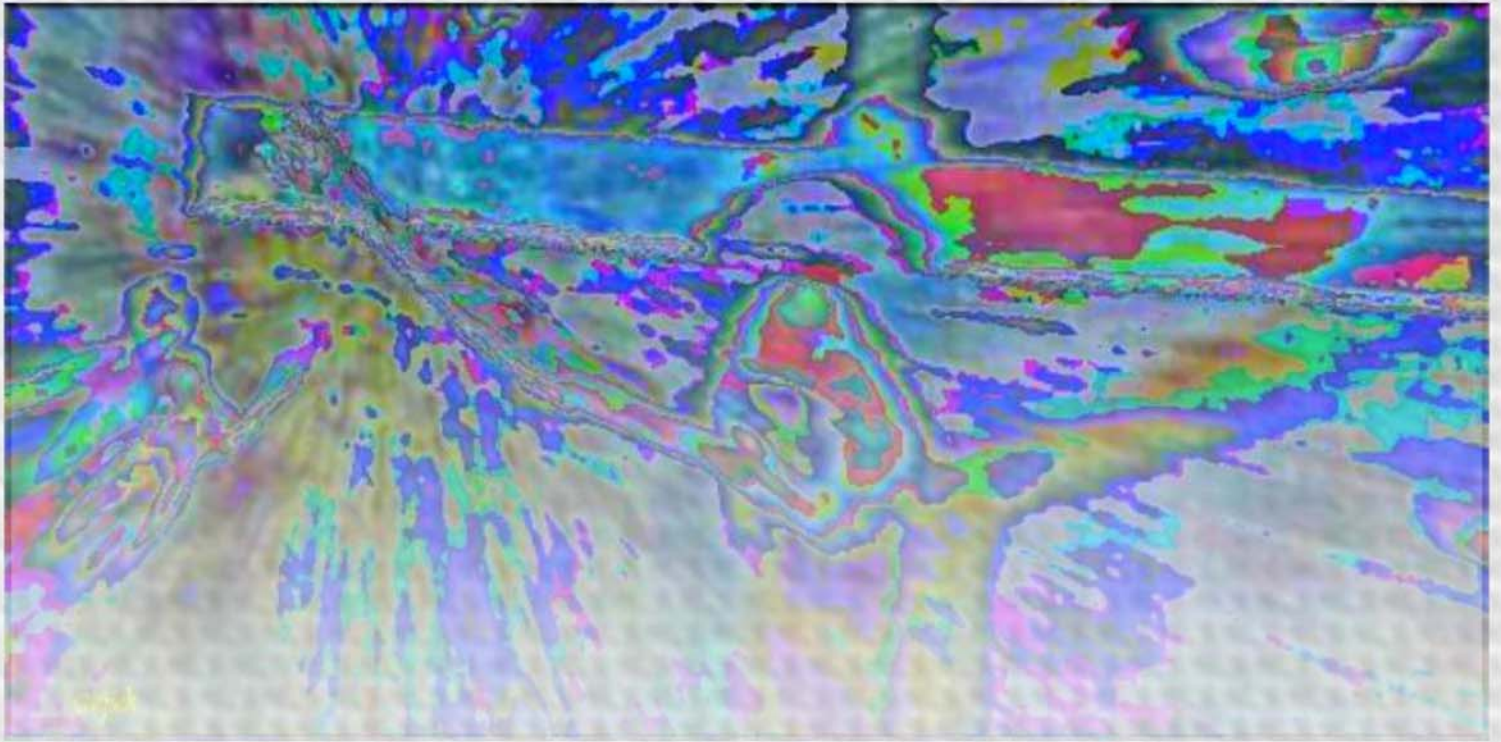
GAJŠEK, Vladimir

Posvetitev [Elektronski vir] / Vladimir Gajšek ; ilustrator Vid
Gajšek. - 1. izd. - El. knjiga. - Ljubljana : Intelyway webmedia,
2010

Način dostopa (URL): http://intelyway.com/literatura/poezija/vladimir_gajsek-posvetitev.pdf

ISBN 978-961-6799-30-0

251180032

Vladimir Gajšek

POSVETITEV

KAZALO

VPRAŠANJE IN ODGOVOR.....	2
OGLEDALO NEZNANEGA DNE.....	3
PRVA PESEM.....	4
SONET ČASA.....	5
GORKI MED	6
VRH IN DNO.....	7
ČASI	8
NIKOLI IZPETA PESEM.....	9
ŽITNI SPEV	10
SPRAVA.....	11
KLIC	12
PUŠČAVSKA SVETLOBA.....	13
PASTORALA.....	14
SPOMIN POZIMI	15
ŽALOST	16
ZIMSKI DNEVI.....	17
NAVDIHI	18

II.

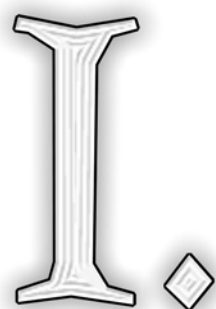
OKO	20
SEBI - TEBI.....	21
2.....	22
3.....	23
4.....	24
5.....	25
6.....	26
7.....	27
8.....	28
PISAVE	29

2.....	30
3.....	31
4.....	32
5.....	33
6.....	34
7.....	35
PRAVLJICA.....	36
LJUBLJANSKA RAZGLEDNICA	37
TRPLJENJE	38
2.....	39
3.....	40
4.....	41
5.....	42

III.

NA ZAČETKU JE VEČNOST -	44
ŽALOSTINKA ZA LOJZEKOM	45
JUTRNICA	47
RANJENI DAN.....	48
NAJDENI.....	49
ODHOD	51
NAŠ VSAKDANJI KRUH.....	52
POSVETITEV MUKE	53
BOŽIČNA USPAVANKA	54
KDO TE JE RANIL.....	55
NA BOŽIČNO NOČ.....	56
ODREŠENJE.....	57
OTROŠKE SANJE.....	59
MUČENEC	60
ON IN DRUGI.....	62
ROSNI MLADENIČ	63
2.....	64

3.....	65
UZRL SEM SE V ZRCALU TVOJIH ZRKEL	66
MOLITEV	68
GOVOR NA GORI.....	70
USPAVANKA V GOŠČAVI.....	71
HOJA ZA KRIŽEM.....	72
OBLIČJE SONCA	74
2.....	76
3.....	77
CERKEV	79
POPOTNICA	81
ŽIVE BESEDE.....	82
ČAS NIKOGARŠNJI, ČAS RESNICE.....	83
A LE ALELUJA	85
2.....	86
3.....	87
4.....	88
5.....	89
6.....	90
7.....	91
LJUBO DETE	92
ŠTIRJE EVANGELISTI	93
LE BOG	94
2.....	95
3.....	96
4.....	98
5.....	101
6.....	102
7.....	104
8.....	105
TA, KI JE OMAHNIL.....	106
V SPOMIN.....	107
RAZODETJE	108

VPRAŠANJE IN ODGOVOR

Le pepel nemih

imen:

ve teža za žetev,

če več ne seje

jesen?

Ne seje jesen,

če več ve teža:

za žetev

nemih imen

le pepel!

OGLEDALO NEZNANEGA DNE

In na koncu in v začetku življenja z vsemi
le duša trudna v samoti počiva in žge
med sencami, v žalosti nemi –
je ogledalo neznanega dne.

Močvirne poti se mrzlo sušé,
ko se daljava v njih tiho izgublja
ali ko duša dušo poljublja –
močvirne poti se srhlo sušé.

V vetrovih čudne lučke goré,
nekakšne zvezde domače,
stvari in druge gole igrače –
v vetrovih čudne zvezde brlé.

V odmaknjeno zarjo tujec gre
in vse bolj počasi se ura ohlaja,
da zaboli srce, da zarja zaraja –
v odmaknjeno mejo tujec gre...

PRVA PESEM

Brezvetrje poslednje ure, siva
vsakdanjost večnosti, ki se le spušča
vse globlje v jamo, že prav brez napušča,
neznani črni čas, sneti, kopriva

nekje na drugem bregu, sredi grušča,
kje v suhi strugi, kjer nič več ne biva,
ušiva sled teme brez dne, srhljiva,
le grob vseh časov nem, pokop brez trušča -

kod naj se vžgem, da pojem in da že sem
iskrivo lep kot prvi angel v luči?
kam naj veselo oznanilo nesem?

če to me v novem cvetju srhko muči,
je glas zavetja, živa, svetla pesem?
Prižgi se, svet, vihar, ti me pouči!

SONET ČASA

V vročici časa duh, ki pričakuje,
da je uboj zanič in nič več vse,
da je pokončen, ki strmó kljubuje,
da je, kar je in bo in kakor je -

še v mrzlici prostorov črna jasa,
kjer hodijo pobiti strtih nog,
ljudje preteklosti brez kruha, klasa,
da krvavi na trti sinov Bog -

kako drevi me svet, ki sveti tuje,
a tu je, da med kostnim mozgom umre,
da sope v svoj zaripli dih vse huje,

ta svet od zunaj, trhel, bogznanič se ve,
da moja duša srhko v krog potuje
in da na koncu v lastno pesem zre.

GORKI MED

Preveč gorja za eno noč, za dneve,
ki si sledijo kakor pavijani
in so prav opičje ljubo pijani,
preveč je zla za takšne male reve,

da se kazijo včasih po Ljubljani
in vsepritlehno brskajo v zadeve
nemočnih sil, v papirnate odseve,
medtem ko krvavijo norci zbrani -

o, saj poznam te opičje poglede,
lokave očke, ki strme samo uradno,
srepijo pa kot mrhaste ujede

in šelestijo s pesmico pomladno
in sikajo in koljejo v kolede -
preveč gorja je za vso noč baladno!

VRH IN DNO

Nebo vrh nebes, sonca vznemirljiva,
ki krožijo nam v žilah skozi kri,
gorovja za obnebji, ki jih umiva
osvit sveta, morda žarečih dni -

in dno vse globlje, v krogu čista, živa
omama v nebogljenem snu noči,
prikazen lačna, ki se v slasti skriva,
da v sládkosti do smrti zaboli -

oj predme pada, kar se v vetru vije,
tam zunaj, znotraj v senci in kje vmes,
da me tolaži mrklost čarovnije,

da me prevpije tihi vrisk nebes,
da rajnkega v temi popotno umije
kot mene v smrtni sragi zadnji kes.

ČASI

Noči se spokojno srebrijo
v mrakobi sivih polsenc,
starajo se v večerih,
ko je čas čudno minljiv.

Zgolj večnost se v vzgibu ustavi,
v pripevnem prividu ur,
vsakokrat med zdaj in zdaj.

Zgolj večnost in verz spita
v vsakem trenutku za večno,
v tihotnem trenutku miru.

Noči so varljive, so vaba,
ko se zoži obzorje
na brezprostorni brvi:
oj, med biti - ne biti.

NIKOLI IZPETA PESEM

Tišina v krvi, noč v temi zasveti
in ljuba pesem, težko, gosto vino,
še angelski trepetci; neizpeti
iskrivi dnevi, kam drve - v davnino?

Napev imena, ki ne sme umreti,
a v mrkih urah misel na davnino -
nevarna igra se v besedi sveti,
opoj osrčja gasne v razvalino.

Če bit v goloti grozno me prešinja
in če se blesk luči kot vino sveti,
glej, senca v senco splašena izginja,

Ljubezen se noči, to noč šepeti
akrilno otrdijo bolj kot sinja
svetloba v krvi: peti, peti, peti!

ŽITNI SPEV

Pretih je spev, ki sliši ga samota,
dobrota je sirota, nič je vse.
Spet kje na gumnih štropotá pa spet klopóta
nor gosti strah, ki v prazno zre...

A kaj strmiš v molčljivi čas,
zakaj, povej, ta glas odmeva
v odpevu iz grobov in zibelk v nas?
Si vdihnil sapo iz miru, si reva?

Le kod si hodil, kje si bil,
ki si si čeveljce zrosil
v samoti davnaj zapuščeni?
Si pel, si klel, si begal v meni?

Si kruha prosil, si se zbósil,
ki pel si v sebi, v meni, v nas?
Si mlel, si štel, si hlebce nosil
k sirotam daljnim za poslednji čas?

Pretih je spev, ki sliši ga samota,
dobrota je sirota, nič ni vse:
srce se s srcem naj srčno pobota,
naj žito pesmi iz vsega privre...

SPRAVA

Predrzo smel je pel zle rekvieme,
-skelel je krastav plitev svet noči-
in klal je temne misli brez izjeme,
da neme so se rogale oči.

Utripal je vznemirjen, snetno seme,
ki ga slepeči smrtni krč teži,
da ga pekli med sanjami brez cene,
še sredi grenkih, tenkih ur, skrbi.

Brez jutra jutro, suhi le neznanci
kot sence so desetniki prišli -
pobiti so pritavali med klanci

in grapami, kjer grob neznan cveti,
prišli mrtvaki so, v slovo zaspanci
so peli pesem, ki živ kes budi.

KLIC

Preklani kamen, blede noč v Ljubljani,
vse polno zvezd v očeh, nekje v nasmehih,
vse polno gnezd še v posteljah in grehah
- nič več boleš, grobovi ne pijani!

In kar je lepega, srce oznani,
in kar pod srcem, v rani je, v uspehih
in kar je veter v grénkljastih orehih,
naj bo, o čas, še kakor vzdih lani!

O, zbrani diamanti iz telesa,
preklani kamen, beda, sij dragulja,
o, znani so samotni klici očesa,

ki se to noč vžarijo, da nebesa
še stokrat žmukljastega mulja
zapojejo v pepel teme, čudesa!

PUŠČAVSKA SVETLOBA

Nebo brez sanj, razbliskana puščava,
v njej ti in jaz, ki upala sva vase,
da v sončnem vetru speščeníva čase,
da večno se s stopinjami igrava,

še kamenje odžejano prerase
nekod nekoč opoldne siva trava,
o temna bol, razbeljena je glava,
o zemna sol, kdo z usti naj spozna se

na znamenje srca, kdo naj odtava
še dalje v dalje in boji Boga se,
o kdo bo v blišču slep in sam daljava?

Nebo brez sanj oblakov več ne pase,
kesa se ogenj, voda je puščava...
Midva sva seme, sva oaza zase.

PASTORALA

Kot v ilu zbit, kot tla in stena
se rojstvo krhko zdi za luč sveta,
na pragu sonce, v izbici koprena
lepljivih žarkov prašno migota.

Kot bilka svež, kot sanjska roža
otrok se v meni razigra,
zdaj skače všvic, zdaj me poboža:
oddavna sem le tu doma.

Na gležnjih zemlja, v rokah sonce,
na gmajni trava, pesem prek sveta,
ki vriska, pluži na vse konce
in nič ne ve za stran neba!

Oj ilovnati sen, zemljena
domača gruda, kepica srca -
razgnetem te, ti kepica prstena...
Še ko bom prah, bom tu doma.

SPOMIN POZIMI

Je posvečena prst in rod,
ki ni zaman prebival tod,
kjer je neba zvenčec pokoj,
kjer dom je tvoj in moj.

Ta zemlja sahne v sen, v prisluh,
ki daje vode nam, nov kruh
v popotnico za težke dni,
ki so in so bili.

V ledeni zemlji sva samá,
na poljih sneg - in tam midva,
ki šla sva prek gozdov domov,
da daleč duh je, snov.

Je posvečena prst in rod,
že prej, poslej čez vrh in pod
zorenjem bliskavih kosti -
v ljubezni jaz in ti.

Mrleči molk, štrleči golk,
kosti raznese strašni volk,
ta rod je tu, ta rod je vdan,
pod zemljo pokopan.

Pove srce, pove nasmeh,
še v srežu z daljnih, daljnih leh,
da sva, da tukaj kmašni smo:
sol zemlje zdrava bo!

ŽALOST

Iskal besede mirne je, zagrobne,
ker ljubil je s telesom, s srcem, dušo,
pod belim snegom in pod črno rušo
pa so čakale misli ga spodobne.

Med nageljni in zlatozvezdno rušo
so sladke prej noči zdaj hudo zlobne,
ker ona je ležala v jami sobne
praznote, vpeta v suhomrazno sušo.

Vse mirneje iz groba so besede
nemele v joku, ki jih luč odkriva,
ljubezen večna, da se vigred zblede,

bila je v jami mrzlo siva, siva,
in še njen glas izpod prsti in bede
trohni ta hip, ker v smrti smrt uživa.

ZIMSKI DNEVI

Včeraj je bil še mraz, danes mrzlo dežuje
in so ljudje sobno bolesteri, zimno bolesteri.
Doma je - kot bi odtaval nekam na tuje,
tu je med bloki in kapljami, v mokri trhlini...

Grobno življenje zagrinja dlani in se smehlja
z venci osnovnošolcev in s čepicami in dežniki,
vse me spominja ta hip na goli nič brez srca,
v naročju šepeta pismo, med ogolelimi spomini.

Včeraj je bil še mraz, so sani drsele,
drič drič nizdol po pobočju, so ledene sveče
kipele z blatnikov - zdaj so vzbrlele
slepe oči, tihota dne v senci - sivini.

Pocestni kriki, kje? Kje se golota obleče
v glas, da se snuje barvno na skrhani sliki?
Mimo je vse, prisluhi so gluhi, nihče nič ne reče,
zgoj neki mestni ljudje nemimo v praznini.

NAVDIHI

Izgubljam besede na ustih, ki jih slišim, pojoče,
izgubljam te stavke, polzeče med prsti, sipki prah,
izgubljam poglede v slepoti, samemu sebi oče,
izgubljam se v pustih prazninah, ko me obkroža strah.

In najdem se v spevu, roža, ki se smeje in joče,
najdem se v tipki, v lepoti, v tekoči vrsti na mah,
najdem se, znenada zbujen med črke mrzlo vroče,
najdem se, ko vdihnem bridki pesniški dah.

II.

OKO

Še veš, oko, zlo solz te v svet ureče
v večeru, ko je jok in me temní -
in me temní nov zvon, ki lik doreče:
rod, o meso sem! Ded! In se tesní

lobanja, tajna bol, oko goreče.
Rog - ni lep pčlin lil z nižin in dni?
Ko jok me nem dotod, dotod opeče,
potrť je, lej, gol glog, in pokopní...

Do kod, lobanja, tajna bol zalila
zali laz bo, rob, nov zvon - za jaz -,
do kod bo rob z omamo ali sila?

Obuj ljubó omamo! V zali laz!
Joj, če več nisi sin trť ali žila!
Joj, mati, tam ti v svit zakuj ukaz!

SEBI - TEBI

Je srh, ki v sebi srh slepi pijano
erotično, samotno vase reže
labodje belo, lilijasto rano -
elipso vode na jezeru teže.

Na davnih ustih val šumlja zaspano,
apneni belež lune v dalje seže,
goreči led med smrečje, smrtno stkano,
apneni noči breg ob breg priveže -

jadráje v jezero ko v vetru gnano
šumeče jutro meče širne mreže,
kovane iz luči z lučjo kovano.

Oči ščemeče vidijo iz reže
vrtávo sled, elipso zvezd z nirvano...
Apneni belež lune globlje seže.

Apneni belež lune globlje seže
v nesrečo, ki sva jo oba zgrešila,
ker rekla sva si, da sva se ljubila,
te krivde naju Bog več ne odveže.

O, gre že čas, v pozabo strma sila,
povsod pasti so iz prastare preže,
povsod, kjer niti srh nič ne zaleže,
povsod na naju bo ljubezen lila.

In v mesečini čudno sebe išče
ljubezen, znane, vse predane sanje,
krvi ni v naju niti za prgišče.

In kar bilo je sla, so zdaj brezdanje
reči, ki ne pove jih preročišče:
neslišno petje ko prerokovanje.

Neslišno petje ko prerokovanje
izniči čas, dopušča gluho bit -
iz vode splava čez nabrane sanje
odkrušen steber, čar v daljavo skrit.

Podoben iz podobe, šumno beli
bo sebi slepi, nekdam medli svit,
ob uri izvotljen vodnjak v deželi
bo čez, čez morja z glasom lesk razlit.

Somračni angel v plesu tihe vode,
krotak ko krog zrcal, razblinjen v mrak,
z živalsko rano nov odpev zagode,

prisego zjutraj; a zvečer v vodnjak
naplunka iz ledu nakit posode
sam lunin krajec - ne voščen oblak!

Sam lunin krajec, ne voščen oblak,
ki se topi in se lahnó raztaja,
še sladki vzdih, in pelin ne grenak,
ki na jeziku v ustih sam ostaja:

podoba je ljubezni. Rdeči mak
se v enodnevnici kot kri ohlaja,
da sem ob tebi le še gol mrtvak.
In zimno sam sem v cvetju sredi maja.

In neka bližnja bolečina poje
in poje v pozabljenja bolečini,
da blede žarkovje je čudne soje

razsipalo vsekrog po mesečini.
Ljubezni ni več tvoje niti moje.
Ni več prahu, ki je podoba v glini.

Ni več prahu, ki je podoba v glini
izsanjanih bogov, za srečo spanja,
ujetega med večnimi spomini -
odsekan rez med žilami pozvanja,

kovinsko švista, tolče, pritrkuje,
cinglja med sence v tihih katedralah;
le kip ob kipu -pri sedmini- čuje
čez noč in dan v izglájenih zahvalah.

Preganja noč samomorilno tuje
le tiste, ki jih kri teles skomini,
le tiste, ki jih smrtni mir izsanja -

a stari vrag z maliki obrekuje
Boga in angele v zanič globini,
v temini senc se nad telesa sklanja.

V temini senc se nad telesa sklanja
nekdo, ki breztelesno le sovraži
in se reži v žareče žarni vraži,
le čigar črna luknja je brezdanja.

Vse temnejša je noč, vse tanja
je senca, ki telo jo lepo draži,
da senca s senco se pohotno važi,
da v laži tisočera so šembranja.

Kako hlepi k telesu spet ljubezen,
da bi se v živih sanjah prebudila
iz spanja večnega, da bil bi rezen

okus po koži, da bi pela žila,
- da bi se utelesila ljubezen!
O svetli svit, ognjeno bela sila!

O svetli svit, ognjeno bela sila
razbeljenih željá, kot opereta,
kot neizpeta pesem sred dramila,
o vse se v polnem ničesu obeta!

Izšteta leta, nekdam deško mila
ljubezen, vzorno mirni lik očeta,
še zlata pesem maminega krila -
kot pravlјica se v nič je izgubila...

V vsem ognju plamenečem izžarevam
iz dneva v dan, da huda noč se skriva
nekje za sencami, da obolevam

od petja gnan, da smrtni znoj obliva
mi čelo in zatilje. Sam samevam.
Je bisernica, zrak, sopolje siva?

Je bisernica, zrak, sokolje siva
negibnost sredi kroženja skrivnosti,
je sanjski gib pod krilom, ki umiva
zadosti sinja zrkla v kamnu-kosti,

med čeztelesnimi lučmi odkriva
odmev iz davnih duš, telo prostosti
kljuvaje vase. O brezglasno kriva,
razklenjena praznina do norosti!

Nalomljen dih! Hip! Vetrnic hotljiva
prikazen! Kazen, vrtež, prst! O, sprosti
ta posušeni postni čas iz tkiva!

Trenutek... vse do konca, v krvi gosti
vsezračna bisernica..., perje..., griva,
ta hip - pol hlip pol plen zvetren! Oprosti!

PISAVE

Bilo je v beli stisnjeni minuti
razbeljenih želja, ko dan se vname
in čudne so sledi iz vse omame,
ko jame luč z rezilom rezat kruti

svetlobni čas, ko nam srce prevzame
beseda z delom, da so sni nasnuti
na vтек dnevnih sanjarij in sluti
še vsakdo drugo noč, tam onkraj jame,

da nas objame, kar bilo je prazno,
a zdaj je polno kot telo mrjoče,
telo osame, o telo porazno,

da v tej minuti vsakdo se razjoče,
nikoli več ne bo smejal se blazno -
kar čuti glas, to petje vroče hoče!

O, telo je, ko sem se zbúdil v jutro,
za belo milost, v soju vso prosojno:
bilo je kruto, gosto mlečno jutro,
bilo je večno le z odvečno vojno,

bilo je, kar še bo, nikdar pogojno,
bilo je, ni bilo, in z mano suho
kot suha usta, čas odžejan, bojno
ozračje, v grenkih grozah sonce gluho...

Bilo je bratomorno, ne za vedno
s sikljam švistom strel v kri, v strjeno
jezikavo meso, v resnici, v sanjah,

bilo je v budnih grapah in kotanjah,
v lobanjah luknje, jutro poogljen -
prebudil sem se v božje nezavedno...

Ponovno prerojen v dejanju smrti,
ponovno zdaj in tu brezskrbno isti
si zaželiš le biti v duši čisti,
da skoro se razločiš v luči strti.

In boš, kar si v ljubezni, do obisti
poseben v sebi, mrtev sam med krti,
le v jami sam, v tej zemljici izžrti,
ko več ne veš, kaj škóduje, koristi.

Je čas za čas v trenutku, s staro moro,
ki jo poznaš imenoma in večno,
je čas brezčasje z íhtavo in noro

resnico sebstva, z urico nesrečno,
je čas med časi, ko gre nič v maloro.
Oj mlečnozobi mrtvec, srečno, srečno!

Dani se že, zapahnjene so duri.
Kdo si, ki sam uzreš v izviru,
kar bil nekoč si v blazno strašnem diru,
kdo si, ki prideš vdano v hudi uri?

Saj se poznavata, v miru in prepiru
prijateljčka sva, ki ju ogenj kuri,
brezkrvno živa sva, ki ju dihuri
brevirjev Satan, z grozo vse razburi.

Dani se že. Ubite rože spijo.
Nekje bo sonce z rano kraljevalo,
nekje nekoč in v prebujen Adijo.

Dani se že. Slepiš se v ogledalo,
ne veš, kje na površju lune spijo.
Nikamor več. No, le počakaj malo!

Nikamor večno. Lépo. Čakaj malo,
prijateljček v izviru, slep s prividi,
le pridi v krvno sliko, semkaj pridi,
kjer je sekira glav, je črno tnalo,

v svetost le pridi, da te ne izpridi
srce sveta, srčíka svinj, to zalo
kazalo zlodja, judežno zijalo,
s poljubom pridi, ker nezvest si gnidi!

Igral si se, razbičani neznanec,
igral si se z ozvezdji, s srečo našo,
igral si se, otroški neugnanec,

da dušo bi prodal za črno mašo.
Nikamor večni, več nikdar čez klanec.
Izpij do dna strupeno žolhko čašo!

Ni...- kamor večno? Lep, o, čakaj malo,
godalo smrti se v bolest oglašča,
daljave sinje z nemim glasom vpraša,
-kje sam- in daleč kje bo žalovalo

igrivo sonce, kje bo črna maša
zadušnica za dete, ki čakalo
je na življenje in se je smejalo -
godalo smrti z molkom ne odlašča.

Nikamor zdajle. Slepo žvenketavo
godalo smrti se v srce prebujča
in najde glas in lastno struno, pravo.

O kje bom sam, o kje bom sam, o, tuja
dežela tihih gajev, sonce zdravo -
sem dete in mrtvak, ki se prebujča?!

Bilo je, ko sem se prebudil v jutro
spoznal, kar je klicalo nepoznano:
bilo je, kar bo plen z odvečno rano,
bilo zvečer je, v suho gluho jutro?

Bilo je, kar naj bo, nikdar izgnano,
bilo je, vmes bilo, še z mano šumno
je tlelo, šelestelo zgodnje gumno,
med molkom bit, telo v temo vkopano.

In v sveti pesmi mirno je zapelo,
v molitvi skoraj, zemeljsko in vdano,
otroško v prvem soncu zagorelo

je blaženo življenje, vzvalovano
neštetokrat z besedo razbolelo.
O novo jutro, poj nam razigrano!

PRAVLJICA

Nekoč v davnini pravljico spominsko
se dvigne daleč za gorami gora,
se dvigne do nevidnega obzora
in dviga roke h kukavcam tatinsko.

Pomlad bo, oj pomladna prva zora,
kako višinsko sonce zre prvinsko
na sen poti, na senčico dolinsko,
ki se spominja domka s kolodvora.

Obrazi se vrste pod goro temno.
Dlan v dlani seže do neba in čezenj
v pomrazico pomladno, tja v podzemno

davnino, izkopano v noč, v bolezen,
odkoder ni poti, ni z barvo kremno
nikoli več luči, a je ljubezen.

LJUBLJANSKA RAZGLEDNICA

Ljubljana diha v vabnem valovanju,
Ljubljana vrtinči zelenino,
pozabljena Emona je z davnino,
trimostni vrvež je podoben panju.

Bronen Prešeren, ki ga ljubi v spanju
Slovenec, se v Sonetni venec z lino
neba in cerkve zlije, s spleenom, s fino
mekaniko sprehodov v glagoljanju.

O mestni vrvež, vonj po mili zori,
baročne ustnice, slan smeh v kipenju,
tam zgoraj grad, dolčasje med odmori,

pomladni rožnati navdih v življenju,
a sredi specialke stari dvori:
kako vas ljubim, ljubim v mestnem drenju!

TRPLJENJE

Gorje, ki bleda beda ga povzroča,
se seli v vroča stanja in telesa,
da v mrzlicah vročičnih stresa
me hladnozemna sraga, smrtna moča.

Gorje, ki blazna beda ga povzroča,
divja po svetu in pekel-nebesa
prekuje v novi čas, malike besa
časti in se reži z dresur obroča.

A glej, le srečna cvetka tiho klije
v puščavi temno blaznih dni, jutrenja,
vonjavo vsako dušico umije

kje sredi src, vzajemnega življenja -
vsak grob bo živ, otrok bo vsak, ki gnije
med skušnjami gorja in v sli trpljenja!

Molčeči glas, zapičen v glagol biti,
kako je brusil kost, se v kri pretakal,
kako v jeziku je pomen namakal
molčeči glas, zapičen v glagol biti!

Kdor je molčal, čezsmrtnost bo dočakal
v besedi pričujoči, v sliki skriti,
bo težo odzrcalil v neminljivo liti
svetlobi, v ogenj nov bo skakal.

Še v duhu izgorljivo, živo bitje,
ki v čas strmi, a vedno zvezdno seva,
v pozabi znova zbesedi odkritje

in v gluhem sluhu petje razodeva,
da v nič in vse odmeva novo klitje...
O, živ mrtvak med rožami sameva!

Ne veš, kaj je nad zvezdami, moj sinko,
čez poldan sije polnoč, skoz sivino,
in noč je temna sredi dne, je kino,
ko skriva v sebi daljne bližnjo krinko.

Osončje, Bog, brezkončje bo z bližino
razlistalo svetovje, ljubi sinko,
le v vetru s hipno zvezdo-potepinko
bom sam s teboj pozabil na tujino...

Ta hip z odseva! sredi dneva poje
blesket luči v očeh in ne ugasne,
ta hip odseva solza zvezdne roje,

o sinko moj, vžigalica, ki prasne
v trepet plamena, domovanje moje,
in se razkrinka in v pepelu ugasne!

Meso sem, o, lobanja, tajna bol
ob uri mir, beseda se razseva,
jezim se nase, jezikam do dneva.
V tem sinjem jutru sam drsim navzdol

in v meni jezik živ svetlo prepeva,
da gresta v slutnji noč in dan na pol.
Enkratnost se razlije ko petrol
krvave leščerbe-srca čez jasli dneva.

Gluhoba našega sveta, nemeča v koži,
a zloba dno jeguljastega zraka
je dih soparni, kadar v strožji roži

ščirika v mukah. Čutno se pretaka
evnuški križ, ugasli sen. Pomnoži
krvavo luč, ki skubi se z oblaka!

V trpljenju mir, v očeh pogled ugaša,
nobenih ni skrbi, brezčutnost žge
do jedrc, tja v možgansko dno, nekje
pa bolj prikrito živa smrt prekaša

vse tvoje-moje upe, tudi vse
ljubezenske navade, nič ne vpraša,
kaj bo usoda, kaj nesreča naša,
le kaj bo sreča koderkoli kje,

ne duh in ne telo, oboje pada
v ločitev, v nemo tujost in do dne
izlizano ko stara čokolada,

zdaj vsak vsaksebi tiho smrtno gre,
obnaša trezno se, pijano pada
- in brez vrnitve trdo je srce.

III.

NA ZAČETKU JE VEČNOST -

Zemlja se je ujela v glas ptice,
v glasu poje ves božji svet
pesem mladosti in mučeništva.

Rojeva se čas, ki v njem nebo žari
z božičnim odpevom Boga,
še med snegom prepeva ptica v svit.

Ni obupa, kjer poje molitev
v psalmskem spevu, v odpevu
angelskega poslanstva: biti človek.

Glas ptice se je ujel v zemljo,
da je tišina pretrgana z rojstvom,
močnejšim od hladne zmrzali srca.

Zemlja poje v ljubezni nebeško,
in ni več samote, ni več smrti:
kako si muko premučil, kako si pel?

ŽALOSTINKA ZA LOJZEKOM

Nebo je nekje spodaj izbralo svoje zlodje klavce,
Sonce je umrlo, ko so prijeli Lojzeka,
klanci in hribčki so se ponižali v grozdje krvi,
pod bodičjem prve zimske hoste
ni videti prgišča prsti, le v brazdah snega
se kri razbohoti ter se razblodno razblini v potočku,
krožni obok je oblačen, oblačen
od senc
mrtvih
pozimi,
koledniki pod mrzlim mrkim svodom hej hoj,
pogrebniiki pod mrzlim mrkim svodom hej hoj,
Tine, Tone, Jure, Meta, imena izrabljena,

v snegu škripajo v krutost krvavi koraki morivcev,
ognjišče je zmrznilo k jutrovsim ledenim svečam na oknih,
čez mrzlo plan hitijo klavci, žvečijo, grizejo kosme snega,
pionirska to bo četa,
križem kražem svet do zadnje smrti, v brezdanji
jamičasti raki razgreben grob brez groba,
derejo se v poljano, zaigrajo, zasvinjajo vsako postajo
križevega pota, vsak grob presleparijo in utajijo,
že davno brezpotni klavci, ki so ob ognju pekli
človeško meso, so se igrali vihar razprodanih kabinetov,
cvet junakov tu bo zbran,
vsak zaveden partizan
naj je koljač piskač na golenico, na golenico,
na golo piščal kosti, v snegu mrkem in nikogaršnjem –

o Bog, kam si poklical mojega Lojzeka,
o Bog, kam si poklical svojega Lojzeka
mučenca med prazne hiše in sanje o zeleni travi,
kam v koledniško klavskem snegu,
da so zacvetele marjetice nebes, tiste snežinke potepinke,
radost od Boga edina, hčerka ti elizijska,
v tvoje hrame nas stopinja vodi, o, božanstvena!
Krčmar Ludwig je jokal med brbortanjem boršča,
zunaj je sneg pobélil še zadnjo pesem zemlje,
Človek spet je brat človeku,
koder veje tvoja moč, moč Duha,
o Bog, kam si poklical s kríki mučenca
tisto zimsko noč, da si pokopal sredi

viharja na svoji njivi, v prazni hosti
Lojzeka, ki ga nisi zagrebel!
Oči so izkopane,
ušesa so odrezana,
koža čez obraz potegnjena
od vratu navzgor, od vratu navzgor,
pot je zamegljena, pot je zasnežena,
zaveden partizan zapiska na golenico
svoj kazačok, da se v šolah učijo slovenski otroci,
kaj je krivcem spralo kri, da godljajo srbohrvaško
v slovenski osnovni šoli s tovarišicami
in se derejo med psovkami -

a nekega dne bo zasvitala zarja muke,
šipek krvi bo zacvetel belo
na slovenskem vrtu, kjer bo angel
v slavi čudežne pesmi pel.

JUTRNICA

Apnene jame, zbeljeni mrtvaki,
ljubezen križa večno vztrepetala -
o v gozdu pesem, stokajoče zala,
jezična zemlja, trzna pod oblaki!

Zablode časa v zimsko speči raki
in kri, ki se je zadnjič z zlom igrala,
je tekla daleč stran, kjer je obala
gorja pozabljena še v solzi vsaki.

Razbilo se nebo je, ki zrcali
očesno votlo noč strahu, temine,
zmrzal je v prsih zmrzla pri zmrzali,

dokler ta noč koledniško ne mine.

Eterično so angeli zaspali...

O Bog, o muka, ki srce prešine! -

RANJENI DAN

...za dvermi
so slekli Lojzeka in so ga najprej topli,
trgali so z njega živo meso in obleko, da je štropotalo
v krvavih brizgih krikov,
ves dan, ves koledniški dan, hej, tovariši,
igrci so igrali na golénico marše in rjojenje,
s čela so pili Lojzekovo kri,
v ritmu jugoslovanske trobojnice so pili Lojzekovo kri,
ker ni zapel in ni pel, hej, tovariši,
ni zapel z odgovori mučiteljem brezčasnim,
ker pride policija v 6. A razred in potegne
Vidka v zasliševalnico h krvavi svetovalki,
tam, kjer ga s tujimi mislimi sučejo, da teče bistra Zilja nazaj,
tam, kjer ga mučijo z nasmehi slovenske ustave '90,
Lojzek je samo molil med mučenjem,
Lojzek je v molitvi najstrašnejšo muko prenesel,
sam Bog ve, o, kako!

NAJDENI

Sneg. Sneg v dolini potoka Verješce. Sneg v krpicah.
nad snegom smrečje in drugo hostje, komaj živo,
izhroplo v krvi lastno življenje.
Bog se joka od bolečine na križu.
Vélika ura preskušnje je mimo,
vélika ura spet prihaja.

Nihče mu ni prižgal svečk, samo kri je gorela
na stenju žil, je gorela brezoko v noč.

Še mesečina ni pobledila snega
kakor ponavadi na snežni skorji.
Obleko so stkali Lojzeku oblaki,
drevesa so bile igle, sneg je bila blazina.
Na širokih kopah snega je jokalo nebo.

Oglenel je veter, oglenel in pel turobno pesem.
Prvi zvončki so zvončkljali v večernico -
februar je tiktakal pomladanje v snegu,
v snegu zvončkov. Lojzek je nemo slepel
na mahnatih tleh, mrtvi Lojzek.

Sneg je pobelil njegove lase
bolj belo od snega in koščeno belo.
Sneg se je zarasel v njegove prsi,
a srce ni strohnelo.

V valovih Verješce so se potočili
koščki razmesarjenega srca, med brzicami
hladne vode, iz katere ne pije več nobena žival.
V mesečini je Lojzek gledal daljne zvezde brez oči,
je zapel zateglo pesem v molitvi k Bogu brez jezika.
Jezik iz snega je rasel med prve zvončke,
ko so otroci našli Lojzeka in ga okrasili z zvončki.

V daljavi je trijankal domači zvon in jokal
globlje v lesketavi svit poslednje zarje, v novi dan.
Lojzekov obraz se je negibno nasmehnil.

Sneg. Sneg v dolini potoka Verješce. Sneg v krpicah,
ki so jih zašili oblaki in vejevje, da je vsaka beseda božja.
Tisoč pomladanjih zvončkov je vzcvetelo

v otroškem darovanju, v nedolžnih ročicah, ki so krasile
Lojzekovo telo.
Ljudje so tiho molitev izžebali, ko se je nasmehnilo nebo.

ODHOD

Ljubljana strešnata, Ljubljana mrkih balkonov,
cerkveni stolpi se zvijejo vase v muki zvonjenja,
fant pride z duhovno bohotno rdečo vrtnico
ven na cesto in gre domov, kmečki fant -

Bog je v srcu bogat, srce je v Bogu ubogo,
zakaj odhaja fantič domov božično,
kam iz bele Ljubljane, kam iz snežne Ljubljane,
kam daleč s to rožo rdečo, s to rožo duhovno,
ki se nikoli ne izdiši....

NAŠ VSAKDANJI KRUH

Svojo mrvico kruha zmelješ v grozdek rožnega venca,
vdihneš božično pesem, da te pozdravijo jaslice,

levo sivi osliček pravnega prava in tabel Postave,
desno krotki voliček, žrtev Veselega oznanila,

čez prag zadnje zvezde se zasmije božje Detece
in te čaka križ, zavit v tisto nekaj malo pleníc.

POSVETITEV MUKE

Kolikokrat so mučili mučenika,
kolikokrat so ga ubili
in so ga ubijali iz jutra v jutro,
so ga ubijali vsak dan iz dneva v dan brezdanje,

njegovo srce pa trepeta v krščanski ljubezni
in živi na mojih in tvojih ustnicah, dokler lahko molim
in vem, še vedno se bojijo rablji,
iz dneva v dan s svojimi noži in puškami.

BOŽIČNA USPAVANKA

Spi, Lojzek, spi,
sanjaj sen svojega Kristusa Križanega.
Naj te ne zbudi vonj hostnih metuljev,
naj te ne prebudi vonj prvih zvezd.
Spi, Lojzek, spi.

Da ne boš ležal tak sam med besedami
neizgovorjenimi ali neizpetimi,
da boš v hostnem mraku obsijan s prvim žarkom
in z otroškim nasmehom, ki smrti ne pozna:
Spi, Lojzek, spi.

Velika je božja ljubezen, ogledalo vekomajšnje,
prtički so zloženi, prižgane sveče takmašne,
da ti ožarijo božični obraz,
speči strašni in lepi obraz.

Spi, Lojzek, spi,
naj te usta molitve slavijo,
naj te usta molitve častijo,
da boš odpoljubil mojo rano in najin sen.

KDO TE JE RANIL

Kdo te je ranil do smrti in čez, kdo,
da so vodnjaki in trte izjokale kri.
Pozabljena je bela Ljubljana nekje daleč,
v tvojem srcu se zasuknejo ogledala bodala.

Nedolžni otrok, ti pesnik dečko,
v marijanišču, ki je ostalo osamelo:
kdo ti bo šival mašni plašč v posvečenje,
kdo ti bo šival smrtni plašč v večno življenje.

Gorenje Vodale, hiša materina, kjer si vzdihoval
in iskal v hostju trnovo krono za Križanega,
koder si hodil, koder si bil z Bogom na Ti.
Angel smrti je skril ostri meč tisočrezni.

V tvojem grlu je cvetela molitev iz snega
in prvih zvončkov februarских.
V tvoji goščavi je zapel potoček iz sanj
biserno pesem otroštva in ti je spletel zvončkasto kronico.

Katero zdravomarijo si izhropel v smrtni muki,
da je Mati Božja prosila zate in te je vzela v naročje
in ti je zaprla veke čez izvotljene očesne votline
in je bilo umiranje slajše v molitvi in luči.

Kdo te je branil v tvojih krščanskih sanjah,
kdo te je branil v slovenskih sanjah,
ko si imel kepo snega v grlu, mrzlo kepo snega,
vzgorelo v prvi jutranji zarji in opotekavem koraku.

Vsak, ki je videl tvojo muko brezbrežno,
vsak, ki je v Gorenjih Vodalah umiral tvojo smrt,
je zmolil zdravomarijo zate in zase,
da je videl živega Boga, živega
Boga v mrtvem deštvu.

NA BOŽIČNO NOČ

V trdi zimi poje človekova kri,
oj, na kamelah prijezdijo z vzhodne luči
Gašper - zakladnik sončne sreče z zlatom,
Miha - bojevno pokončni in z mirtino zimzeleno vejico,
Boltežar – globoko modri z blagim kadilom,
da se poklonijo Detecu, oj Detecu,
v Materinem naročju zaspalemu,

v sanjah križpotnih poti,
v resnici gore telesno kaméno,
na večnih ogelnih kamnih življenja,
pod luno iz živega srebra in čiste sinjine.

V trdi zimi poje človekova kri,
zemlja drhti nebesno od sreče in muke,
pod snegom poganjajo zvončki neba,
poganjajo za Lojzekovo smrt,
zvončki, bolj beli od smrti, ki nima oči,
trije modri so se poklonili Detecu v staji,
Detece se je nasmehnilo v sanjah –

pod luno iz živega srebra in čiste sinjine,
na večnih ogelnih kamnih življenja,
v resnici gore telesno kaméno,
v sanjah križpotnih poti.

ODREŠENJE

Sredi poljane, po zimni poti
prihaja Lojzek Grozde sam
med snegom in dnevom,
mašno knjigo ima v torbi
in rožni venec in nekaj božjesladkih podobic,
obsijan z božično nočjo,
obsijan z novoletno lučjo.

Nekaj divjega se skriva v bridkem dnevu,
tod se gonijo divji koledniki
naokoli, pijani in mrkih obrazov
lovijo v snegu mučeniško kri,
zalezujejo povsod naokoli nedolžno kri.

Angel je vztrepetal od bolesti,
Bog je izbral.
Angel je vztrepetal s krili
nevidnimi nad Lojzekom Grozdetom,

on pa je šel, v molitev zasnežen
sredi poljane, po zimni poti.

Črni vran je zakrakal črno,
ko so skočili rdeči hudiči
na lepega Lojzeka Grozdeta,
ko so zgrabili mladeniča
in ga peljali skozi ogenj snega
v sokolski dom brezdomni,
so ga privedli na temno zaslišanje,
so se zabavali in lomili lilije belega snega
v mladeničevih pogledih.
Nihče ni spral krvi z njegovih ustnic,
ko je molil in molil spovedan,
nihče ga ni poslušal,
ko je molil in molil omahel k Bogu.

Klavci so se režali koledniško,
klavci so brusili nože, zgolj svoje srhko strepenje.
Prelili so nedolžno kri,
mesarili so v nedolžno meso
in je Lojzek Grozde samo tiho ječal
in je pel z odrezanim jezikom

k Materi Božji, naj ga zagrne s sinjim plaščem
zvezd nebeških in stre kači glavo.
Ostri noži so klali v večerno zarjo,
partizanski noži gor do srca,
v srčiko krvi, tja skozi dušo,
kakor da se lomi zlata monštranca,
kakor da se je razbil zlati kelih,
kakor da se lomi ranjen tabernakelj.

V večeru, v znorelo temnem večeru
so odvedli Lojzeka Grozdeta naprej,
v hladnem šumenju zimskega vetra,
ki je ledenil solze krvave,
dalje v goščavo so sopli in kleli
in so za sabo vlekli, odvedli
eno samo živo rano,
ubogega Lojzeka Grozdeta.
Milina se je razlila čez ustnice
spodsekane, čez ustnice vrelega vrelca,
o moč, močnejša od smrti,
je mučenca obsenčila.
In zgolj angel je videl in slišal,
kar je bilo v molitvi izšepetano,
krila so vztrepetala v zraku
- in potem je snežilo v velikih kosmih
- beli postni hostni molk.

OTROŠKE SANJE

Brezmejne sanje, lučka plamenica,
ki v spevu kot poprej, v temi odseva
in izgoreva belo do odmeva,
obsije ti ime, krasi ti lica.

Na starem domu poje v gnezdu ptica,
le angelsko zvestobo razžgoleva,
da sanjaš sebe, oj, uboga reva,
Alojzij, kar prepeva govorica.

V temi pretipaš se ječé iz hleva,
sirota, dete v shrambi opustelo,
že lučka daljnih zvezdic dogoreva.

Na fotki detec v pravljичno deželo
strmiš, Bogú golčiš, kaj razodeva:
a prvo? o poslednje božje delo!

(zadnji verz: a = alfa, začetek; o = Omega, konec)

MUČENEC

Tam pod skalco so ga zavrgli, v grmičje
sleherne pozabljene zarje,
kjer je zrasel preprost lesen križ,
hostni križ vzdihov in smrti.
Lojzekovo telo je spalo, vrženo
v ogenj revolucije bledih senc,
slečeno telo, nikoli senca.

In kaj je izhropel iz prsi ranjenih
ubogi Lojzek, katero pesem, kdo
je prisluhnil jutranji skrivnosti ončez?

- "In zemljó je kri polila,
bela polja pordečila."

"Kaj poješ, pesnik najtišje svetosti,
kaj poješ, pesnik miru in skrivnosti?"

- "Sem mislil, da sem sam
na sredi teh valov,
na sredi teh vetrov
in nisem vedel kam."

"Glej, Lojzek, najdejo te otroci
in te z belimi zvončki posipajo,
molitve v cerkvah k Bogu vzdihujejo,
tvoja pesem se iz muke oglašá.

In samo Bog še lahko pomaga
tebi in meni in nam!

Borivec v molitvi,
ko besede veselja zadonijo v molku."

"In vendar ti si bil,
mogočni moj Gospod,
z menoj prav vsepovsod,
ko jaz sem se boril."

"Lojzek, kaj so ti storili,
kaj so Bogu na razpelu storili!
Jokal si kri iz očesnih votlin,
jokal si, slovenski darovani sin,
klical si k Bogu v svetlem upanju."

- "Podal si mi roko,
me dvignil iz nizkosti,
pokazal pot kreposti,
pokazal pot v nebo."

Mučenec našega življenja,
mučenec živega trpljenja!
Milost bodi s tabo, božja milost,
ki si v muki izpričal ljubezen,
ki si našel svoj zadnji dom,
kjer se slovenski sen začne!
Evangelij v duši, pomlad
v večni luči, ko jutro prisluhne sebi,
a se ne najde v ptičjem cvrkutu.
"Lojzek, podaj mi odsekano roko,
skupaj bova šla v svetel dan,
v božji dan z mirnim srcem
in bova zapela, da bo nebo zavrnilo."

Oj, v hostno zavržnem kotu
je spalo Lojzekovo telo,
v goščavi, kjer zvončki cveto
prezgodaj v slovensko pomlad.

Mučenec v strugi, ki ne pozna kolovozov,
mučenec pozna svoj leseni preprosti križ.
Samo svit prve zarje oblije
Lojzekov zadnji nasmeh
z božjo dnevno lučjo,
z lučjo iz zlatih žarkov posvečene milosti.

ON IN DRUGI

"Gospod naj bo!" želeli so domači –
in Lojz je prvič z vlakom odsopiha,
kongresnih se molitvic je nadihala,
lej, stadion se kmašno preoblači!

V Marijanišču božji so žebrači
veselooznanilni... Kdo je kihal
med jutrnjico, si obleko vihal?
O Bog, srce se s spovedjo prezrači!

Trgovčeva gospa je nekaj dala
- Bog lonaj so inštrukcije izbrane,
to kmečka duša kmalu je dognala.

A kaj bi to! Študentek k Bogu plane
in živo spod cerkvenega portala
k oltarju pohiti nasred Ljubljane.

ROSNI MLADENIČ

Rojen v leseni bajtici,
rojen za oltar, a prej umorjen,
z razpelom in s svojim Križanim
v samoti molitve
poklekne v smrt, da se iz smrti dvigne.
Vstane v svetlih mislih,
vstane mladenič in gre skozi tuje sobe,
kjer ne poznajo volovskega gobca
in ne jutranjega žvrgoliža ptic.

Kje so zdaj tiste bosonoge stopinje
čez travnik in gmajno,
kje so večerne zarje škrlatne,
da pride s trnjem okronani Kristus Kralj?

Z rokami krvavečimi
odpoljubi svetinjo, ki je ljubil
Boga bolj od sebe.
Rokó mu podam in mu rečem – Brat.

Kamni novega Jeruzalema
se svetijo v njegovih očesnih duplih,
koder se angeli sprehajajo
v dolgih tihih sanjskih nočeh.
Srce je skopnelo v molitvi,
da je zrasla nova pšenica
v ustih molitve.

Skupaj poklekneva in moliva Boga,
da se skloniva v novo jutranjo zarjo,
kjer je noč dolga za nama
glavo skloniva v častni pozdrav posvetitve.

Mučenik mojega jutra, kam greva danes,
kam greva danes v kresu zadnjih zvezd in sonc?
Mučenik s sklonjeno glavo
v tihi molitvi, mladeniško živ:
za pomoč in za milost božjo.

Njegove oči so skopnele v tistem snegu,
v snegu, pordelem od krvi in slepih pogledov.
Zase je molil, kdor je srečal drugega,
za druge je molil, kdor je srečal sebe.

Od Marijanišča do tiste hoste
pelje pot, resnica in življenje.
V tisti hosti je obležalo truplo
v jutranjih zarjah z roso umito
in s ptičjim petjem opevano,
pozabljeno, daleč, predaleč od doma.

Glavo je sklonil mučenik v poslednjo molitev,
v sencah so se skrivali valovi potočka,
bilo je volhko na mahovnati blazini za rajnkega,
bilo je, da je vzcvetel lišaj v svežino krvavih vrtnic.

Domača bajtica je prosila za življenje,
postna usta so prosila za slovensko slovesnost
in v mučeniških prsih je zraslo srce -
drevo križa in neskončne ljubezni.

UZRL SEM SE V ZRCALU TVOJIH ZRKEL

Uzrl sem se v zrcalu tvojih zrkel,
stopil sem na polje veselja,
koder polzi mala večnost
skozi srce in je živa volja
z vsakim živim utripom krvi.

Uzrl sem se v zrcalu tvojih zrkel
Onstran
in sem videl zlato grozdje
in sem ga sprešal v zlato vino
za kelih učencev, ko se je Bog zahvalil
in rekel: "Vzemite, in pijte iz njega vsi:
to je kelih moje krvi,
nove in večne zaveze,
ki se za vas in za vse
preliva v odpuščanje grehov.
To delajte v moj spomin."
Vino je bilo v kelihu kakor morje,
sinje od zdravja in razbeljeno v svetlobi.

Uzrl sem se v zrcalu tvojih zrkel,
v krogih so se utrinjale zvezde,
na njivi, na božji njivi
Onstran
so rasli grozdi in križi.
Trte in križi v dolgih vrstah,
katerikoli križi v dolgih neskončnih vrstah.

Uzrl sem se v zrcalu tvojih zrkel,
v nemem zrcalu čudežne luči,
ki me je presijala skozi srce
in sem vzkliknil k Bogu
ime neizrekljivo,
ime živo. Za trte trpljenja.

Uzrl sem se v zrcalu tvojih zrkel,
Marijin otrok, izbran
za pot nebeških angelov vsepovsodnih,
da sem se vrnil skozi kroge ozvezdij
k sebi,
da se je prostor obrnil v svetel pogled.

Uzrl sem se v zrcalu tvojih zrkel,
izpil sem kelih do dna, ki ni šel mimo mene,
ponudil sem kelih bratom in sestram,
da se vidimo drug v drugem
in v Bogu nevidnem.
Morje se je zbudilo. In dišalo je po vinu.

Grozdičje groze
obiram v prvem mraku:
 pijan od Boga.

MOLITEV

Molitev je tvoje življenje,
molitev je tvoja celica, tvoj prostor vsega,
in rasteš med eno in drugo besedo
kakor med peklom in nebese,
med odmevom teme in Luči.
Molitev je ob tvoji postelji,
ko se zjutraj zbudiš z ozvezdenim roženkrancem.

Kaj si molil, kaj so govorile tvoje ustnice,
kaj si vedel, kaj si molil,
nemo si bolščal v belino dneva
in si premikal še mrtve ustnice.
Prah si bil in v prah se povrne
tudi tvoja najostrejša misel,
pepelnati prah se sesipa v noč
najgloblje groze.

Takrat slišiš molitev uslišano, ki te zvrtni
v vonj cerkvenih vrtnic in duhovniškega poklica,
takrat hodiš za nepremičnim križem,
ki se razpenja od upanja do ljubezni.

Kaj hočeš, s katerim angelom se spoprimeš
na tesni brvi med enim in drugim breznom,
na katero Jakobovo lestvico stopiš in si kakor otrok,
ki si je hiško napravil v krošnji drevesa.

Nikoli ne opustiš svoje molitve, četudi ne moliš,
iz svoje celice si pobegnil nag kakor Janez od Križa,
sam ne veš, zakaj in čemu,
le da si šel za križem drugod, koderkoli.
In tudi ko bi tvoje ustnice okamenele,
moliš k Bogu venomer,
molitvi ne ubežiš, ko klečeplaziš
čez prag onkraj k oltarju.

Mehki so tvoji dnevi,
prvi tihi dnevi, v katerih piska veter
pesem pastirjev, učenikov in obrednikov,
v katerih raste tvoj dih skozi viharje
pomladanje.

Tvoja molitev kliče k Bogu in kliče
tebe samega in tvoje k sebi.

Še smrečje spregovori v vrhovih,
molitev nepožganih in neizžaganih gozdov
raste katedralasto šilasto
skozi molitev in skozi vrhove k svetlobi.
V molitvi začneš verjeti,
v molitvi si odmeven v drugih,
v molitvi je zbrana tvoja družina, v molitvi si zbran tudi sam.

O dobra duša, molitev je tvoje življenje,
ob krstni postelji in ob postelji krste,
da ne boš pozabljen za vekomaj, da bo tvoja molitev
odmevala med goro in goro,
med govorom na gori, še v svetu svetosti.
Molil boš, dokler si ne izmoliš milosti
Posvečujoče
in je na tvojih ustnicah Sveti Duh
kakor tolažba v najslajši pesmi,
razlistana v vetru nebeškem od onkraj.

GOVOR NA GORI

Govor na gori se je skrtil v srce,
gora je bila govor in srce je bilo kamen.
V kamnitem srcu je utripalo ognjeno,
kamen je živel in skozi najtrši diamant
je tekla presveta lučna kri.
In v krvi se je utopila beseda
in vsak trenutek sveta se je zdel resničen.

Srce raste iz gore v sanjah,
da je molitev psalmov uslišana.
Krila visokih ptic režejo zrak -
in gora hoče ujeti ptičji spev v svoj odmev
in Duh svetosti živi v spevu,
v lastni besedi diha nebeški odmev.

Spodaj na pobočjih gore srca
zvenijo visoke besede tišje,
šele veter jih zbudi, ki veje, kamor hoče:
čez skalovje, čez vodovje,
čez slapove in brzice, čez previse.
Besede, izvezene iz dragocenega kamna,
se vklešejo v božjo zapoved.

Na gori zgoraj je tihota
med oblaki glasnejša. V besedi je
kažipot in popotnica srca.
Govor na gori sega čez brezna,
ki jih vršaci izpišejo v Veselo oznanilo.
Samo trenutek še, in večnost bo
v žarkovju slišna, bo presvetljena svetost,
da najdeš prvo in slednjo pot na goro in v govor.

USPAVANKA V GOŠČAVI

Spi v tihi goščavi,
tam
je tako lepo biti
sam.
Spi
v Bogu,
ki ti z nebes
večne sanje pošilja.

V hosti domači
nepoznan,
v zemlji domači
kakor ranjen, izgnan.
Spi.

Spi v tišini speva,
v najslajših sanjah,
čeprav te ne pozna nihče:
ne žarek ranjenosti
ne bežna senca.
Spi v samoti.

Sanjaj tisoče božjih odsevov,
sanjaj tisoče božjih odmevov
v sebi
in v meni.
Tvoja samota je vsakogaršnja,
tvoja ljubezen,
ki angela izsanja
v meni.

Spi
in sanjaj v samoti,
ko nimaš ničesar
in imaš vse
in te sam Jezus poljubi
za tisti poslednji dan
prvega dne.

HOJA ZA KRIŽEM

Kako dolgo si umiral svojo smrt,
božji otrok, še v slutnji, in si rekel, ko si šel domov:
"Zgodi se tvoja volja..." in so te ujagali ko žival
in so te ujagali divji lovci v krvavem snegu.

Vzdihoval si v Vidmarjevi gostilni,
imel si krono Kristusovo in si kri prelil,
domača hiša je jokala krvave solze, sosedje
so se poskrili po pajkovih kotih, po bogkovih kotih
in so v molčljivi blaznosti vedeli, da te čaka smrt.
Od ulova pijani partijci so te v Sokolski dom peljali,
tam so se najbolj krvavo igro igrali,
svetili so s strašnimi ostrimi bodali
in so te klali in so po tvojih prsih kopali
z ostrimi bodali,
v poslu krvavem so slovenske sanje izdali,
nihče te ni branil pred okrutno norostjo drhali.
Ti božji otrok,
ti kmečki otrok,
ki si prišel z mesta domov v božični noči
in novoletni zarji.
Curek krvi je oblil tvojo šolsko knjigo
Hoja za Kristusom. Samo knjiga te je branila
pred muko poslednjosti in rimski misal.

Ti božji otrok,
ti kmečki otrok,
sam z domovino, ki je brezdomno
zaklenila vrata in se pozaprla v molk.
Kaj si sanjal v zadnjih mukah utrujen,
ko si omahnil v golo, slečeno, lakotno smrt?

Ti božji otrok,
ti kmečki otrok
si kleknil pod zadnjim udarcem noža koljaškega,
da je bil amen v molitvi sladak,
ko si padel na tla, in sneg se je topil v slepoti,
oči so ti izdrli za zadnji hropec in smrtni boj.

Kako dolgo si umiral svojo smrt,
v molitvi hodiva skupaj in klecava v tisti goščavi,
tvoje srce je še vroče v molitvi, čeprav ga obrašča mah,

in zadnji sneg se ranjen umika prvim zvončkom.
Kako dolgo si umiral svojo smrt,
ti božji otrok,
ti kmečki otrok,
da si do konca bral rimski misal
in Hojo za Kristusom?
- ranjen, preboden, sam
v goščavi ivja in smrti.

Kako dolgo si umiral svojo smrt,
kako dolgo v neskončno na zemlji domači,
ranjen, mučen in sam,
da hodijo drugi s tabo k oltarju!

OBLIČJE SONCA

Si videl, si vedel,
kako sonce sije z močjo,
kako ni moč
pred nočjo
upepelitve:

z ognji zubljustmi liže
križe,
nepremično
drhti
v gotovosti
izginjajoče osvetlitve:

sončno obličje
dogoreva na robu biti, kliče
mučeniške priče,
ne v smrt in trpljenje,
le v ljubezen, življenje

- si vedel, si videl,
kako se je razlistala knjiga
z mislimi gubastimi,
kako se je razlistalo drevo,
kako se je razlistal cvetni grm
goreči,
kako visoko je seglo oko,
da se je v praznih dlaneh
sesipal pusti otok Ni ga

- si vedel, si videl,
kar si gledal, kar si občutil
sam,
ki si?

Sonce ne sme biti sonce,
kjer te ni,
smrt ni smrt,
koder si
z zrnjem pšeničnim,
z zrnjem odličnim
polnih dlani!

o moč, ki ni moč
v vstajenju vélike noči!

Telo se daruje v duhu,
 sončne strune se oglasijo
 na harfi žarkovja in sprave,
 da je žrtev velikonočna.
 Jagnje sončno ovce rešuje,
 življenje v prečudni luči kraljuje.

Pred Bogom so krščeni otroci
 v sončni vodi Luči,
 ki razplajha oceane, oceane razčipka v beli peni
 novorojene soli.

Dotaknem se sončne črte,
 ki vžiga v dušo neizbrisno znamenje
 žgočega obnebja, sólo živo nebeško luč,
 v žaru ljubezni sem ves nebo,
 v besedi goreči sem verni dom,
 v svetlem svetu vidim na poti upanje,
 da sledim sončnim strunam,
 znotraj milemu petju angelov.
 Jagnje sončno ovce rešuje,
 življenje v prečudni luči kraljuje.

Breztežno se zgodi telo,
 v prtiču in povojih velikonočnih za dne,
 sólo skrivnost obhajam s prinesenimi darovi,
 zdravilo za večnost je vidno
 sonce
 slepeče, sonce živega sonca,
 ko se v prečudnem dvoboju borita Luč in tema,
 o, vidim, kar je vidno v soncu vstalega,
 kar kipí k soncu rojenega,
 v soncu današnjega dne.
 In vem, da je res iz smrti vstal,
 ki se je za nas v zmagoslavju daroval.
 Jagnje sončno ovce rešuje,
 življenje v prečudni luči kraljuje.

Na katero vrbo si obesil svoje citre,
 za katerim zidom sončnega mesta,
 da spominja križ v zapuščenem gozdičju nate,
 v tisti tuji deželi,
 v naši domači deželi,
 na vrbo žalujko naše dežele
 si obesil svoje otroške citrice.

Izganjavci so poslušali tvojo molitev,
 mučitelji so zahtevali tvojo veselost,
 hudiči so se zahudičali proti soncu
 za srhko ogrado stokajočih senc,
 za prhko ogrado mrtvih, izza zakotja kosti,
 tja, da nikoli ne vidijo sončne božje luči.

Izganjavci so iskali zavetje v temi,
 da so v temoti mučili,
 da so tvojo pesem zahtevali:
 "Kaj bi mi oči,
 ko je vse v temi.
 Saj mogoče ni
 najti več poti."
 Kako si jim pel pesem, ki je niso slišali
 v votlem hrumenju lastnih praznih laži,
 v praznem trušču zgodovine in tujosti?
 Če pozabiš na velikonočni praznik in milost zdravilno,
 kaj bi jim pesem pel nebeško slavlno?
 "Naj počakam zvezd,
 da bo bolj svetlo,
 da mogoče bo
 najti pravih cest."
 Če pozabiš na valujoče klasje žita v soncu,
 če pozabiš na žetev in trgatev,
 če pozabiš dobro istega srca krepilno,
 kaj bi jim pesem pel nebeško slavlno?
 "Če pa zvezd ne bo,
 luč prižgem si sam.
 Morem jo in znam
 z božjo pomočjo."
 Če se ne spomniš med semenom jezika
 in božjo besedo, da je Bog vstal
 in prišel k tebi, da je svojo roko položil

nate ljubečo, kaj bi jim pesem
pel nebeško slavno?
"Vse okrog je noč,
v meni pa gori,
mene pa hrabri
iz nebes pomoč."
Spomni se sončne luči,
še mrtev se spomni dnevnih luči,
ki zate govori v navdihujoči milosti.

Blagor mu, ki je prepeval v hudi muki
odmaknjenega križa
in hvalil Boga in vekomaj njegovo usmiljenje
s sokom živega življenja.
S sončnimi opresniki čistosti in resnice se je nahranil,
otroške citre je dvignil k vstalemu soncu,
da je globlje in više bila orna zemlja
darovanemu nebu
velike noči,
da je sen izpel v klicu žetvene pesmi
in pesmi trgačev -
sam
tam
v jutru sončne svete luči.

Tvoje besede ne govorijo
z jezikom ognja in vode,
v prostrani nebesni sinjini
se ne grmadijo oblaki
na koncu
življenja.

CERKEV

Sonce žari skozi cerkvena okna,
skozi rožo odbleskov žari,
mehko se razlije svetloba
čez božje ljudstvo,
v pramenu na oltar žari,
mašnikovi roki se dvigneta v molitev.

Tukaj sonce ne slepi
nikogaršnjih oči,
sonce rúmeno, sonce od zunaj.
Tukaj se ne prižge grmada požarov
z drobno iskrico sršeče laži.

V soncu zgorevata mašnikovi roki
in ne zgorita v notranji molitvi.
Polna je božja beseda, sonce žari
skozi jezik molitve, skozi gorečnost
in vztrajno ljubezen: za Boga,
aleluja, nežno za Boga.

Mučenik pride neviden k oltarju
in sredi mize položi dar
žitnih polj
in sončnih vinogradov,
da je naš vsakdanji kruh,
da je vino za krepčilo.

V tihoti oltarnega zlata
se odpre božje oko vsevidno.
V svetlobi sveta sije sonce
skozi cerkveno okno, skozi rožo,
skozi tisočero barv miru in verne rasti.

Božje oko vidi svoje ljudstvo
v notranji sončni svetlobi.

Mašnikovi roki sta krhko dvignjeni
v hrepenenje in h križu.
Mašnikovi roki
govorita v molitvi
zase in za Cerkev,

dvignjeni roki miru,
dve sami roki sprave:
dve sveči plapolata spredaj tihotno.

Oči se zastrmijo v nebo, zabóga
da obstrmijo v neki čudno lepi svetlobi.
V cerkvi ni vedno temný,
ura v zvoniku
odbije svojo večnost: za Boga,
in je celo molitev vsevidna,
prosojno svetla sredi vsega.

POPOTNICA

Grobek, tihi grobek,
grobek nezagrebeni.

Hosta, črno žalostna
v krvavem vetru,
truplo mučenika
med skalo in suho praprotjo.
Odvržena torba, zavržene knjige.
Dolga je bila, predolga
božična pot domov.

Kdaj prideš, Lojzek, domov?

Hosta, polna skrivnih šumov
in neznanih žuželk brencljajočih,
gozdnih mravelj škrbetavih
in daljne tišine v pomladnem soncu.
Dolga je bila, predolga
novoletna pot domov.

Kdaj prideš, Lojzek, domov?

Sneg ga ni spoznal na poti,
sneg na domači poti.
Cerkveni zvonik je trkljal
krvave solze in vzdih.

Grobek, tihi grobek,
grobek nezagrebeni.
Križ leseni z letnicami
in samotni spomin.

ŽIVE BESEDE

Ognjene besede so se izgrlile v grlu,
Božja skrivnost se je razodela čez smrt.
Polomljene kosti so se dvignile v križ,
ki mora stati in obstati v raju.

V tvojem gozdu je veter pršil solze
v vejevje vihrave večnosti,
v tvojem mladostnem smehu
je zraslo Drevo življenja v križ.

Ledene besede so se izgrlile v grlu,
ivje ti je posteklilo usta v molitvi.
Vsaka beseda je bila samo beseda
in človek.
Vsaka beseda – živo meso.

Zapel si z jezikom mučenika,
zapel si z jezikom svetnika,
odmolil si svojo zadnjo molitvico,
svoj zadnji križev pot,
ko si šel svoj zadnji križev pot.
Srce se je zbudilo v tvojih ustih,
ko so ti klavci divje odrezali jezik.

Ognjene besede so se izgrlile v grlu,
ledeno ognjene besede,
besede molitve, besede človeške.

ČAS NIKOGARŠNJI, ČAS RESNICE

Čas nikogaršnji, čas resnice se pretaka v reki,
v vodnem toku od cveta do sadu, izza gora,
kjer sonce vzhaja večno navzoče
v duši, v nenehnem potekanju biti,
na goli zemlji, v nebesih in peklu,
med travo zeleno in skritimi škržati,
s svetlobo pred sabo in svetlobo za sabo,
čas dneva in udomačenega konca,
čas, v spominu odmevajoč najtišje
in v tvojem duhu skozi bistrice izvira.

Čas v očesu in čas v ušesu,
čas v jeziku z odmevom od nekdanj,
da hodiš za Bogom in k soncu venomer više,
do višnjevih višav, da zastane dih in se vrne
tolažba tega dne in tega sveta nikoli pritlehno,
zategli klic ptice in škrgetec škržatov,
morje na drugi obali in veter polnočni,
ki trga gavtrožam rožne rožnate liste.

Kje si v času, kdaj si v času kako brezimen,
nekega dne čez prag in z bledim čelom
izza pročelja rodne porušene hiše, krivde brez krivde,
časten v času, v žaru mlade zime
in zimne mladosti, v gazi utrujenega snega,
z molitvijo, vriskaje poklican v klic Bog pomagaj!
poklican v klic ključih odgovorov,
na ptičjem kljunu, na kljunu ladje,
poklican koderkoli, da vzklikneš: Tukaj sem!
še v neslišnem glasu sveta, v neslišni glasbi angelov,
v času dogorevajočih sveč, v času ledenih rož.

Boš v času sam, v najtišji glasbi cvetov,
ko se dvigne hostija sveta v izumrli svet, na živi meji
smrti in biti, v upajočih očeh, v neodžejanih ustih. Sam
moraš trpeti, kar se v času zgodi, koderkoli
se vzdigne lučna roža čez prag in za zadnjo večerjo.
Boš proč, ki si zdaj navzočujoč, v smehu cvetja,
zraslega na goli zemlji, med kozolci in križi.
Škržati pojo v tvojih ustih, mir je na koncu in pôkoj,
mir z vami in nami, ki smo resnični
in ne najdemo h koncu ne reke ne morja,

ker je čas nikogaršnji, čas resnice in vztrajnosti
in je vmes trenutek vsaksebi. Samo čas...

A LE ALELUJA

Luna srebrna in plavíce,
lotos v bleedi mesečini,
deviške prsi, mehkejše od sveč,
deviške prsi pod tenčico noči.

Beli nokturno zaljubljenec,
Šepet, ljubi vonj vijolic
med prvimi poljubi,
da zvezda pade skozi spanec.

Srebrne čipke, srebrno tkanje,
srebrne besede, tihi filigrani.
Na ustnicah srebrnih
so poljubi oddani.

Luna s plavo tenčico,
nevesta do bledega svita!
Sla, skrita v skromno plavico,
gola nedolžna sla.

Sam se kopam v srebrnini,
pol luč in pol senca:
v vonju vijolic se izgubljam,
moje srce je lotos na mesečini.

Rôke, jekleno zgarane od dela,
v boju za vsakdanji kruh,
rdeče zarje pred oknom,
rdeča lučka v temi.

Rôke v molitvi
in roke pri delu,
nakovalo in kovačija,
laserski žarek in marmorni angel.
Delavnik z jekleno logiko,
kruh na mizi in kuhinjski nož.

Rôke na oknu, ko je večerna zarja
rdeča, kaj nek' pomeni to?
Samo rôke žuljave ostanejo
v spominu na žetev in nebo.

Meč, v plug prekovan
in plug, prekovan v meč:
eno delo, ena molitev,
kjer si doma, se braniš.

Rdeči dim se je vil skozi nebo,
železo je torkljalo ljubosumno.
Rôke očetne in materinske so
se sklenile zadnjič z Bogom v pozdrav.

Kje je denar ozelenel v pepel,
kje stoje šotori v pustinji,
kje poje oaza žive vode,
kje so gozdovi požgani?

Živosrebrne nočne sanje
tečejo iz ene smrti v drugo,
vse do jutra ranega,
vse sredi zrelo gostih pogledov.

Nočni tatovi so se izjeguljili
med mestnimi svetilkami,
bankovci zelenijo v zelenem pepelu
nepomočno, o v težki mori.

Živosrebrna strast čaka na odhod,
usoda tone vase samotna in pozabna.
Če bi živo srebro spregovorilo,
bi se nikoli ne zgodilo.

Bohotno zelenijo bankovci,
bohotno šelestijo v upepeljeni strasti srca.
Noč ima svojo moč,
trgovine so odprte žejno.

Stari bogovi, glej, razprodajajo
nebo in oblake, morje in goro,
požgani gozdovi spregovorijo,
pustinja se z živo vodo odžeja.

Belo hrastje, cerkvene ladje,
ladja na morju
in bliskavica čez nebo:
o slutnja, deklica v belem!

Kmalu bo dež, če je grmenje v oblakih
daleč, kot bi se parale plahte neba
in bi oživali kositrni vojački
v otroški igri.

Bog je visoko, visoko,
želod je za svinje pri tleh.
Devica poblisne z očmi -
in že je na zemlji svetloba.

Dež čez kvadratne strehe
se ulije, kakor da ne bo dosegel tal,
kakor da se ne bo dotaknil tal kamnitih.
Dež poljublja zemljó, da bo zemlja plodna.

O slutnja, deklica v belem
in bliskavica čez nebo:
ladja na morju
cerkvene ladje, belo hrastje.

Črni prti, črni svinec,
težke veke v večnem spanju,
prostost spi v smrtni postelji svoj večni sen.
Kaj pričuje črna maša,
sveta maša zadušnica?

Žalost, temnejša od svinca,
Marija sedem žalosti!
V Materinem naročju svinec,
Materine solze so črni škorci.

Pieta! Milost za Materino črno žalost,
za njene solze, ki padajo v naročje
in dolbejo v Sinovo Telo daljni sen,
črnino najtemnejšega groba.

Črni vran zakraka v petek,
črni vran na črni petek.
Črno jutro v črni tišini,
črno je, ko nikogar ni nikjer.

Obred je, obredje je,
z roko v roki gre odsotnost z razdaljo.
Mojster Mojzes na rumenem pesku
egiptovske sužnosti odpira drugo deželo.

Rumena koruza prihaja iz daljav,
rumena pšenica se ne zmoti,
ko diši hlebec domačega kruha.
Jug in sever sijeta v ranem jutru.

Do konca sveta sijeta lučni vzhod
in zahod, poln trte in križev:
zemlja se odpira v zmagah,
vrtočlavlja je vrtežno zvezdna.

Mojster Mojzes na rumenem pesku
s tablama vžgane Postave,
brat Aron zatrobi na rumeno trobento,
da je znamenje ljubezni potrjeno.

Kar je bilo zmagano, znova raste iz ognja,
kar je bilo pozabljeno, znova žene iz trave –
tiste rožice žveplenke, suhe in brez sanj,
da se razžari komaj kaj trave.

Sonce rúmeno in sinje nebo,
povej mi, koliko besed sem izgubil v grlu,
povej mi, koliko besed sem uspaval v ustih,
povej mi, koliko besed sem izpovedal v srcu?

Obred je, obredje je,
zemlja se zgosti v ustih,
okrasta zemlja
in samo pšenični lasje vihrajo v vetru.

Govoril si z Bogom, govoril si s sabo,
zlati žarki so ti prebodli oči.

Sončnice v razbeljeni svetlobi,
živa milost brezkončja:
ne glej v zlato sonce,
kdor hočeš videti Eno!

Zlato dišeče olje se uliva
v prelivih svetlob za maziljenje,
se uliva na tvojo deško glavo,
v prosojno tekočem steklu.

Zlat je čas tvoje mladosti,
zlate so zvezdice v mavrici otroški,
zlati žarki na zlati monštranci,
zlati kelih povzdigovanja v sončno luč.

Oči se ti odprejo, oči zažarijo
v nedeljski, čudno notranji svetlobi,
vse je svetló od Duha in milosti,
vse je svetló v svetlem nasmehu.

Prežarjen si s sončno lučjo,
zlati dolgi žarki so prešinili temo,
žarki so se ujeli v tvojih očeh,
v tvojih ozkih očeh sveta.

Sončnice so obrnile glavo
proč od temne smrti:
ne glej v zlato sonce,
kdor hočeš videti Eno!

LJUBO DETE

Kdor ni od tega sveta, a je sam
v nedolžni belini kakor golobček in beli sneg,
kakor belo cvetje, v maju dehteče,
je Bogu podoben in sebi, brez drugega.

On sam, sebi enak,
golobje belo nedolžen,
je prišel mimo zidanic
tam pri Mokronogu v cvetnem maju.

Bela cerkva vrh hriba
v Gorenjih Vodalah, skoraj v sanjah,
ga je spremljala na isti poti
v življenje, v drhtljivo ljubezen.

Le kaj je belo vzdrhtelo
skozi negibnost cvetnega snega
pod njegovimi nogami, v korakih
bosopetih, ko je shodil za Boga?

Je videl mamo v dnevih dnine,
brezmejno brezpotje, belo polje,
ko se je belo oblekla vdručič za možitev
tja v Impolje.

Skozi zapuščeni ničes je šel
v belem nedolžni otrok,
da je maj odcveteval v prvi januar
med zidanicami in belo cerkvico vrh hriba.

Kdor je od tega sveta, a ni sam,
sluti v čisti belini dneva,
da so ranjene sence sveta -
in ga Bog pozna in je sebi nedolžen za drugega.

ŠTIRJE EVANGELISTI

V kvadratu so oživele sohe živih obrazov,
glej, svetost, vsaka pot se je končala v drugih besedah.
Človek je Matej, ki trči ob angela, sam z jasnim pogledom,
lev je Marko, ki sreča pisavo in moč, da teče beroči pogled,
o, vol je Luka, ki sreča sebe žrtvovanega pred žreci in je žalostnih oči,
visoki orel je Janez Evangelist, ki, srepogledi, sreča Kristusa Kralja:
En je Bog nevidni Vsevidni -Vsemogočni Vsevedni,
ki v Duhu ljubi vse, kar hipoma z enim samim pogledom uzre. -

LE BOG

ali udomačeni evangelij svitanja,
drevo gorečih drobtin! - Zakaj
odhaja samota zimskih hiš
med mrtvi otroški jok?

In iščem rodno drevo,
rodno rožo globokih daljav.

Le Bog, tvoje besede v veselem oznanilu,
skoro vriskajoče skozi molk, na prestolu
iz dragega kamenja, dvignjenem visoko na nebu,
da se vsaka rana zacéli in je jutranja zora
na kamnu v luči dneva sijoča:

Barahiel slavi Božje vsenavzočje, nadangel
v čistem svetu kot moja desna roka,
da lahko delam in pišem v slavi,
v prostoru, ki pozabe ne pozna.

V sožitju s skrivnostjo živim
In v besedi čez smrt, ne zase, ampak v roži zarje.
V brstu dnevnega sonca.

Ljubi Barahiel, kakor metulj vsednevni,
trepetav nad pepelom požganih vonjav,
nad trnjem pisan kakor mavrica rajskih vrtnic,
kako gori sol zemlje, kako se meri čas
razdalje in odsotnosti?
Samo človek sem. In merim obličje Boga.

Angel, milosrčnosti poln, duša zbudjena v čas,
v svežini razbežalnih senc, še na pšeničnem polju sončnem,
kam v naših krajih strmiš, pod božjim tronom blestiš
in se z nevidnimi krili dotikaš svetle usode?

Uriel, kako velike so božje besede, besede kot sveta hostija,
ki jo zaužije srce in se v ognju prekvasi!
Uriel, pokorni nadangel, v tem nepremičnem svetu skrivnosti
je smrt za vstajenje in kakor odteče porodna voda.

Uriel, naj oživijo kamni iz požganih grobelj, ko se zida hiša,
Uriel, izzidaj nebo z božjo milostjo, s kamni luči,
z dragocenimi rubini, smaragdi, diamanti!
Uriel, v pesmi žetve in snopov na poljih zvestobe
pojdi v vžgano žgalno daritev in nas prečisti pšenično!

Nestrohljivi so narodi, ki se v svetli misli prebujajo v luč,
v plodnih dogodkih so dvignjene glave in ni solze
v drhtenju trepetavem, kakor da je sivo slovo
od doma in materinega naročja, v razsvitu oblik in oblakih,
do koder seže pogled: med fosili in koreninami vzdihni,
na nebu palača samote in bratstva! Uriel, dolgo smo zidali,
pomnimo kostni pepel naših očetov in dedov! kako so iz grobelj
požganih rasle naše nove lučne hiše. Življenje se še poraja
v svojih lastnih živih oblikah, na zemlji in do neba:
žetev naj bo dogodek slehernega osvita, naj bo v nedrju
materinskem in v mamini pesmi in v očkovem nageljnu,
žetev naj sije svetla, vzdramno prostrana v petju in igri.

Glej, pšenični snopi pojó v skladu zemlje in neba,
tudi kamni pojó na žitnih poljih in božji kruh:
angel, milosrčnosti poln, duša zbudjena v čas.

En sam dan: véliki dnevi vstajajo, ko se žita dvigajo vzdihujoča
za novo setev v svetlobi, za zvrhane kašče in jasno zemljó
- nedolžen je smeh, Uriel, smeh otrok v očeh, ko sije sonce.

Le pri vratih in oknih se zberemo, čakamo, da se zemlja odpre
v pšenično nebo in da laznina in perutnina in ribe zapojó
in da še zveri zapojó, vsaka v svoji svitanici
in da bo žito zaplesalo vseokrog nas in da bomo skakali

skupaj ob kašči, ker ni več smrti – le eno večno življenje.

In v petju in plesu se Bog z nami smeji, skačejo kozlički
in ovce skupaj z volkovi in je nago sonce nedolžno:
angel, milosrčnosti poln, duša zbujena v čas.

Mati Božja, deviško čedna, Bog z nami - tvoj sin;
 v šestem mescu je v galilejsko mesto Nazaret bil poslan
 angel Gabriel, o Jožefova zaročenka, lepa Marija!
 Angel je vstopil v hišo, kjer golobnjaki cveto,
 kjer se upanje razbrsti, in rekel: "Veséli se, milosti polna,
 Gospod je s teboj!" Čas je bil poln brezčasja
 bleščečega, v začetku, da se je devica vznemirila
 in premišljevala, kaj naj pomeni ta pozdrav.

Angel, ki v času pozna lica brezimna, Gabriel,
 ki je prišel tistega lepega dne, ji je rekel:
 "Ne boj se, Marija,
 kajti našla si milost pri Bogu. Spočela boš
 in rodila Sina, ki mu daj Jezus ime."
 Vse, čisto vse se je zganilo na zemlji in nebu,
 ko je angel Gabriel govoril z zaupnim glasom
 živega Boga kakor v nedeljskem počitku
 in za vse čase, ki se prižgó z zibkami.
 In so barve zapele v luči in ji je rekel angel Gabriel:
 "Ta bo velik
 in se bo imenoval Sin Najvišjega.
 Gospod Bog mu bo dal prestol
 njegovega očeta Davida
 in kraljeval bo v Jakobovi hiši vekomaj;
 njegovemu kraljestvu ne bo konca."
 Čas je bil poln brezčasja in pod srcem je vzgorelo
 Srce novega življenja, skozi slutnjo in vsak novi dom.
 Kraljestvo ubogih in kraljestvo bogatih med dedi
 se je prepojilo z vinom resnice, z živo vodo upanja.

Kdo bo bedel ob prvem prestolu v hiši,
 ki je oplodila vso zemljo na revni slamci?

Marija pa je, čedno deviška, rekla angelu:
 "Kako se bo to zgodilo,
 ko ne živim z možem?"
 Njen glas je tekkel - bistrice v rajskem vrtu,
 njene besede so bile besede pričakovanja,
 nedolžne dekliške besede, polne rasti in ljubezni.

Hiša je poskočila v temeljih od veselja,
 hiša domača in vse vojske sveta so padle na kolena.

Deklica se je nasmehnila v tistem šestem mescu,
Marija v Nazaretu, v mestu obiskovanja.

Duh je veselje, je vse samozaupanje v dnevu.

Duh je ime morja in neba, ime zvezde in sonca
- je dih življenja in dih sanj domačih.

Angel Gabriel ji je odgovoril:

"Sveti Duh bo prišel nadte
in moč Najvišjega te bo obsenčila,
zato bo tudi otrok, ki bo rojen,
svet,

in se bo imenoval božji Sin."

Ljudje se rojevajo, Bog se rodi samo enkrat,
življenjska zgodba se začne in se tu ne konča
v vseh deželah na zemlji, pod zvezdami, pod oblaki
se razodene oznanilo človeku v imenu Boga.

Moč Najvišjega se potopi plodno v živo senco,
da je - otrok rojen, je božji Sin.

Zgodba, ki se je začela v letu nič, s štetjem
angelovega oznanila, je slana in sladka v napovedi,
ker je poslej vse mogoče in vse v vsem rodno.

Angel Gabriel, božji mož, sel božjih ljubljencev,
kakor v večerni molitvi nekdanj, da se zopet
pozida Jeruzalem, do Maziljenca-kneza.

Angel Gabriel je v obiskovanju rekel Mariji:

"Poglej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta
je spočela sina v starosti; in to je šesti mesec njej,
ki so jo imeli za nerodovitno.

Bogu

namreč ni nič nemogoče."

Skozi krila angelska tistega lepega dne
je sijalo božje sonce močnejše in bolj prosojno,
ime in svetost sveta, vse se je dopolnilo domače.

Čisto vse je bilo na začetku, rojstvo napovedano
in brstenje večne Luči v Mariji: za križ in nedeljo,
za čiste gavtrože, krepostno vero, milostno upanje.

Bilo je v šestem mescu, v polletju posvetitve
in slave, doma in na rajskem vrtu, za deviško Marijo:

da bo storjeno, kar je bilo izgovorjeno,

da bo izsanjano, kar je bilo oznanjeno.

Marija pa je rekla:

"Glej, dekla sem Gospodova,

zgodí se mi po tvoji volji."

Devica je sprejela, da jo je obsenčila
moč Najvišjega, da je blagor njene duše
vztrepetal od sreče in hrepenenja.

Oznanilo o zanositvi in rojstvu
je bilo angelsko izrečeno, zaupno za ves čas,
v hiši pri deviški mladi Mariji: da bo prihod luči,
do bo iz nič porojeno bitje, novo bitjce.

Dekla Gospodova je sprejela blagoslov,
da je bila v blagoslovljenem stanju.

Samo to – in nič več, le srečni dekliški nasmeh.

In angel je šel od nje.

V tiho pustinjo grebe veter svoje raze,
v tihi pustinji kliče veter prazne obraze.
Družinski glasovi ne dosežejo drevesa življenja,
Požagane so korenine, drevesa so padla v živi pesek.

In pade zadnja cedra in se seme vseli
spod jezika mrtvaka,
da vzraste nekoč drevo križa
iz grla in pesem božja na vsakem koraku.

V pusto pustinjo pride angel Salatiel,
med nebom in nebom je obnebje brezglasno.
Glas angela Salatiela zapoje pesem,
da bi se duša v grlu mrtvih zbudila.

Peščenine neodžejane molčijo
in v vetru bridkem molčijo stisnjene ustnice
mrtvih rodov, molčijo suhe
in v soncu ožgane do nič.

Samo angel Salatiel prihaja
z novo besedo rodov – med mrtve,
da se prebudi praznina, da čudežne
rože vzcvetijo v skrivnosti čez smrt.

Odsotno drevje v pesku vzdihuje,
razlistane krošnje srca so se izpele.
V tihi pustinji kliče veter prazne obraze,
v tiho pustinjo grebe veter brezšumne raze.

Sovražnik vražji , sopotnik skušnjav,
 stari kačon, ki udarja z jezičkom in repom,
 plazilec od onkraj, ki nikogar nima rad
 in ki v brezupu brezup budi
 v strašno temo globoko dvomne noči,
 kaj boš storil tostran,
 koga boš ugriznil s strupenim pikom,
 koga v brezsrčno klavrnem srečanju?

V samoti pride mednje, ki se imajo radi
 angel Mihael, spogleda se s kačonom iz oči v oči,
 psoglavi kačon netopirsko zacvili in se bedno zareži,
 zasramljivi blisk nevarnih oči
 žari v smrtnem sovraštvu.
 Pokončaj kačona starega, angel Mihael! Kdo kakor Bog
 mu zlepi sikajoči jezik, da se bo z ust izcedilo
 obrekljivo zlo
 sedem klafter globoko v zemljó.

Skrivna je moč ljubezni, nebeška rosa v prvem soncu,
 jutranji svit je močan, da ozelenijo listi rož
 in se razcveto cvetovi in da ptice zapojó,
 oj zavetnik cerkva in vojakov,
 za dobro smrt v priprošnji, za konec bliskavice.

Otroci ne lovijo več slepcev, ko se srečajo
 v ščavju s črnolazno hrbtenico.
 Otroci ne natikajo več slepcev na šibe
 in se ne bahajo z ubitimi slepci.

Kdo kakor Bog skače med sončnimi kamni
 in lovi modrase prikrite, temnosmrtné gade rožičaste,
 vratarje podzemnega Hada.
 Angel Mihael se iz oči v oči sooči
 S trenutkom udarca, z ugrizom in vsakim bodočim šklepetom,
 s sončnim kamnom udari starega kačona po glavi,
 da se iz zgodovine usuje krvavo zlo in vsako hudodelstvo.

V terariju domovin so se zaredili čudni kačoni,
 stari kačoni obrekovanja, luskinastega zla.
 O, da bi zvezde in sončne oči žarele!
 da bi v tenkoslutnih sanjah prišel angel Mihael

in izpod vek povlekel kačo morastih sanj!

V tesnobah in samotnih sobah

se plazi stari kačon, porogljivec skušnjav

in ni mu žal.

Angel Mihael pride, da kačon več ne zavda,

pride pogumni angel, da se v pogledih budi zaupanje.

Živali se skrijejo pred ognjem,
 ki prinaša nesrečo v gozdove, na morja,
 ker ni potem več luči v sajastem pepelu,
 samo beg med sencami, odvečnimi rečmi.

Upanje se dotakne bežečih nog,
 bolesten strah gladi žival proti dlaki,
 uboga žival odvrne pogled od ožganine,
 uničenja se boji.

Angel Iehudiel pobira trupla živali na polju,
 angel Iehudiel pobira crknjene ribe v morjih,
 med skalovjem in brezni, povsod, kjer se je
 znamenje smrti in bolečine vžgalo v meso.

Vžgano znamenje v človekovi blodnji,
 vžgano znamenje klavcev na čelu:
 kdo ga izbriše, kdo smrt iz sveta izpiše,
 kdo v veselju sveta, angel Iehudiel?

Podedovali so gozdove in morje krvavo,
 obdali so se s sencami in valovi src zaprtih.
 Živali so se skrile danes pred ognjem,
 živali se nikoli ne skrijejo pred soncem.

Po sajastem vročem pepelu
 prihaja angel Iehudiel in gre od vasi do vasi,
 hodi po mestih in seje resnično življenje,
 hodi po morju in seje življenje v valove.

Gozdovi in morja, zavrisnite,
 ko je rojstvo pod srcem, rojstvo človeka!
 Angel Iehudiel briše smrtna znamenja
 s čela prihodnjih rodov. In je zrak in tišina.

Doseže brezno dnô robov in bolečin,
 obstane obstrmelo v senci edinstvenega trenutka,
 ko kljuje v glavi nevidni orel,
 ko kljuje v jetrih nevidni orel,
 ko sika v žilah nevidna kača,
 ko je zmrzal na vročih prsih,
 ivje na vekah, neurno nebo v očeh.
 Nihče ne pride bliže,
 samo angel zdravilni Rafael.

Koliko besed mora posejati v svet,
 nič več in nič manj besed mora posejati
 Zdravilni angel Rafael, da odmevajo čez
 brezna rodov, čez križe in sence in grobno tišino,
 besede poseje v hiše in med vrtove,
 na morja, polja in v gozdove,
 da ni več prostaščine v igri,
 da ni več nasilja v koraku.
 Nihče ne pride bliže,
 samo angel zdravilni Rafael.

Ceste osvitne se širijo v brezdalje dalje,
 Z mrliškimi venci in mrtvaškimi oblekami bo
 treba počakati do naslednje goljufive sledi,
 ki jo smrt pušča v laseh in čeljustih,
 v nemem sneženju čez gola telesa in ničes.

Dokler ni boj izbojevan.
 Dokler ni dopolnjeno
 v niču in zapaščini.
 Bolniške sobe in strežba doma,
 noči so vse krajše v dolgem času.
 Nihče ne pride bliže,
 samo angel zdravilni Rafael.

TA, KI JE OMAHNIL

Ta, ki je omahnil pod njihovim nožem,
cveti vsakega maja.

Klavci so klali kot klavci,
polja ravnega niso videli,
hribčka in trte niso videli,
še sonca niso videli mraznooki
in niso slišali ptičjega žvrgoliža.
Brezupno samošnje
jih je zbolelo od svetlobe,
jih je zbolelo v odžaganih vejah
samomorivcev, preklete črvivosti,
v napuhlem brezdomstvu.
Nobenega upanja
ne poznajo klavci mrtvooki v mrzli tišini,
na belem snegu,
pod sajasto črnim nebom.

Ta, ki je omahnil pod njihovim nožem,
cveti vsakega maja
s klicem cvetov iz grobka,
raste med drevjem in vetrom
breztežno, požene iz rodne grude
v tihoti srca,
raste vsakoletno v spomin in opomin.

In kaj bo zanje smrt in rana, kaj bo
smetišče zgodovine zavrženo in pusto,
njihovo brezdomje in v srcih tema:

oj, megleno nebo je zajokalo v brezvetrju,
potem ko je piš vetra odnesel
zadnji kos papirja in igračke na smetje,
zadnji zamorjeni cvet
tjakaj med smetje odvrženih reči
in naveličanega gnusa v strohneli plesnobi.

Ta, ki je omahnil pod njihovim nožem,
cveti vsakega maja.

V SPOMIN

Srečna prihodnost in bodoča muka,
kot na obzorju izza rodne vasi.
Izza gričev in miru Mirne
diha vzdih, življenje razsvetljuje.

Hiša domača med hribci in trtami
se v gluho lozo spreminja in senco.
Življenje teče pod koščenim bregom mimo
vznemirljivo, le čuječe ob lučeh.

Kam je upotil cvet rodne vasi,
sin, tvoje srce?
Kdo je vstopil v rodno hiško
in te je ločil za smrt?

Spomni se, kako skromno cveti trsek,
ki bogato grozdje obrodi,
spomni se nase, ki si umrl
v najžlahtnejši muki, v luč potopljen.

Sin, rajski vrt je pripravljen
za duhovniške rdeče vrtnice,
tam je bivališče Duha,
vonj kadila in veliki glas tihote.

Na stežaj so duri odprte,
da je Bog notri doma.
Ves svet se v spominih razcveta,
diši po evangeliju.

Kri je mezila v sneg
za neko drugo, svetlejšo pomlad.
Življenje za žive in mrtve
se potaplja v večni spomin.

Luč tvojih oči sije v cerkvi
in ko zvečer angel zvoni.
Življenje za žive in mrtve
se potaplja v domači spomin.

RAZODETJE

Besede plahe in besede neodrešljive spreminjajo obraze,
da se mora vsak čas zgoditi, besede služabnikom
odmevne in prehodne, da je blagor, kdor jih bere
v krstni vodi sveta, v duhu prerokovanja, za odprtimi vrati,
z zanesljivim nasmehom, ki še v smrti priča,
da je nad kralji zemlje dosežni Ribič ljudi,
še v sprevodu oblakov, ko je Alfa in Omega
v srečanju zvezd in sonc in vseh narodov na zemlji,
vseh, ki dihajo isti zrak, o, naj pride
vladar vesolja pred začetkom ukrojenih usod.

Jaz, soudeležen vedečno pri stiski, v rodu
vreščecih plemen, ki so norela, divjala, klela in besno plesala,
sem slišal za seboj glas kakor glas trobente,
ki samo enkrat na leto odšepeta božje Ime v nebo,
a tokrat glas mogočni, ki prevpije vsako bebljanje
in čebrenjanje in blebetanje kužnih kobilic,
vsako krivoversko regljanje kvakavih žab in šum izcedkov,
sem slišal glas kakor bučanje vse oceanov v valovih,
da bi se končal pogrebni ples vračev in žrecev in norih plemen.
In nisem videl, kar sem uzrl v plameneče ognjenih očeh,
kar sem uzrl na razbeljeno bronениh nogah,
kar sem uzrl na belolasi glavi v soju zvezd in sonc –
besede v zbranosti, besede v molku in glasbi.
Ko se me je dotaknil dvorezni meč jezika,
sem vztrepetal od skrivnosti, kleknil in sem pokleknil.
Na tleh sem spoznal, ko se je dotaknil mojih ramen:
Jaz sem Prvi in Zadnji. – In je zagrmel s ključi podzemlja,
da je bila tišina spokojna še bolj in v čas curljajoča
kot izvir čiste vode, zmeraj plodna in lepa tišina.

In sem stopil gor, onstran meje začetka in konca,
kjer je pela razbeljena luč in se je pela mavrica
nad žafranasto temnimi plemeni, nad zasmehljivo puščavo
in suhó prasketajočim trnjem prepirov, vrženih v ogenj,
stopil sem gor izza nemirne skušnjave, izza ozadja
jokajočih senc, stopil sem k jaspisnemu prestolu,
jaz, pisan na rob knjige življenja, pisan z besedo duhov,
pisan z besedo pesmi v letih svojega življenja,
v začetku kakor na koncu ter zmeraj zdaj.

Krik strahu je v neizprosni terjatvi, medtem ko se režijo rodovi
strohnelih besed, nemirni zaklinjavci smrti, malikovavci napada
in brez besede v vreščavih zmerljivkah, v viharjih razpokani,
ki pokajo od smeha in se iz njihovih trebuhov usuje
usmrajena kri, le regljanje krastačastih lapavih zijanj,
ki se iz njihovega poroga zvijajo sence kačastih sanj,
da še sonce ugaša in zvezde potonejo v umazanijo cunj
in bisagastega tavanja in izginotja v neuresničeni prikazni,
kajti vsakomur gre po njegovih delih v mrkem bitju in žitju.
Čarovniški žreci s svojimi renčavimi cucki psoglavimi
bodo padli,
nečistniki s popacanimi oblekcami in onečejani s psovkami
bodo padli,
ubijavci skušnjavci, ki samo zunaj požigajo in poplesujejo noro,
bodo padli.

Besede preroške in neodvzete v navzočevanju brez konca
preobrazijo obraz, knjiga življenja se razlista v drevo življenja,
oceani odmevajo v besedah, v živih besedah biti, glasba
na lestvici časov, ko se je moralo zgoditi
in so služabniki oprali svoja oblačila do belega.
Klic zbranih besed se nasmehne z Božjim obličjem –
in je svit svetlobe in bleščeče daníce, je svetost besed
in na koncu in v začetku življenja z vsemi.

VLADIMIR GAJŠEK

POSVETITEV

I. izdaja, 2010

založila in izdala

Intelyway webmedia

za založbo

Vladimir Gajšek

uredil

Vladimir Gajšek

jezikovni pregled

Vid in Vladimir Gajšek

opremil in tehnično uredil

Vid Gajšek

ilustrator

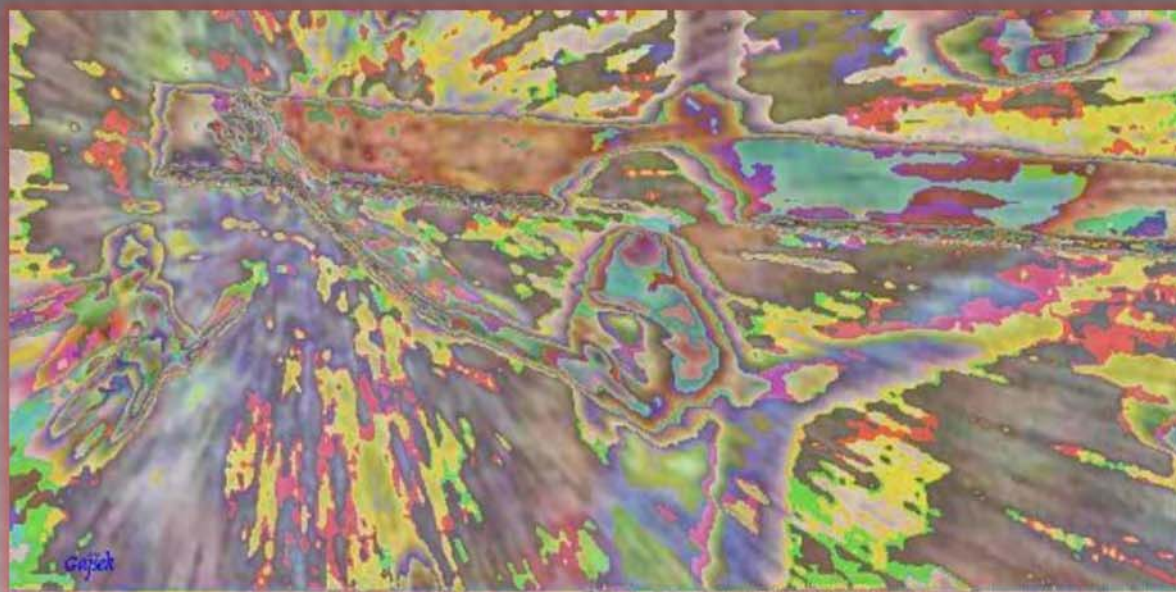
Vid Gajšek

E✉ vladimir.gajsek@intelyway.com

E✉ vid.gajsek@intelyway.com

Posvetitev - v času, ko se ne le krščanske kreposti kakor izgublajo v novoveštvih prelivih vsakršnih mimobežnih hudin, ostaja napotnica k Bogu, popotnica človekova, v smeri tiste novozemeljske in nebeške strani, ki sprejema naposled svetnike, mučenike in sploh božje ljudi. Pesniška zbirka *Posvetitev* v svoji lirični podobi in govorici izpoje pravzaprav namero svetniškemu kandidatu, mlademu mučencu Alojzu Grozdetu, čigar kri ni bila prelita zaman, ampak v Božje zveličanje: v duhu klica k posvetitvi in posvečenosti za svetost duha, misli, telesa, za molitev v veri, upanju in ljubezni. Tenčine jezikovnoizpovedne muke se prelivajo tudi v Grozdetovo kri in križ, na katerem je Križani vzel s seboj v vstajenju tudi tega mučenca... *Posvetitev* je bila zato predložena tudi v vatikansko dokumentacijo kot zakladnico prispevkov, da bi tudi ta mladenič mučenec Alojzij Grozde služil oltarju... Lepota krščanskega dokončnega trpljenja je neskončna v svetosti, to je živa resnica, ki pričuje seveda tudi pesniško in izpovedno.

In ker je pesniška zbirka *Posvetitev* bila vključena v svetniško kandidaturo Alojza Grozdeta, ima po svoje tudi cerkvenoslovenski in narodnozavedni značaj - brez kakršnihkoli ideoloških primesi in sleporečnega pritrkavanja tistim, ki vidijo v mučeništvu privajenost namesto izjeme, povsakdanjenost namesto svetosti biti v Bogu. Odrašenik, ki je vzel Alojza Grozdeta s seboj, se pojavi v pesniškem osebem pričevanju in v podoživetju nebeške svobode ali v klicu vesti za Boga: je osebna in narodna in ena in sveta zaveza k živemu življenju. To je namreč - *Posvetitev*!

Vladimir Gajšek: Križani, 1999

ISBN 978-961-6799-30-0

9 789616 799300 >